

Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου
Σχολή Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών
Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων
(ΠΕΔιΣ)

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
«Διακυβέρνηση και Δημόσιες Πολιτικές»

Η οργάνωση και λειτουργία της Ελληνικής
Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ) εντός του Ελληνικού
Στατιστικού Συστήματος (ΕΛΣΣ) ως ζήτημα
εξευρωπαϊσμού

Ακριβή Νικολακοπούλου

Κόρινθος, Σεπτέμβριος 2017

University of Peloponnese
Faculty of Social and Political Sciences
**Department of Political Studies and International
Relations**

Master Program in
«Governance and Public Policies»

**The organization and operation of the Hellenic
Statistical Authority (ELSTAT) within the Hellenic
Statistical System (ELSS) as a Europeanization
process**

Akrivi Nikolakopoulou

Corinth, September 2017

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να εκφράσω τις θερμές μου ευχαριστίες στον επιβλέποντα Καθηγητή μου κ. Εμμανουήλ Παπάζογλου για την πολύτιμη καθοδήγησή του κατά την εκπόνηση της παρούσας εργασίας.

Περιεχόμενα

Περίληψη.....	1
Abstract	3
Ακρόνυμα και Συντομογραφίες.....	4
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	5
1.1 Γενική θεώρηση και χρησιμότητα των στατιστικών δεδομένων στο οικονομικό και κοινωνικό πεδίο των χωρών.....	5
1.2 Η ανάγκη εξευρωπαϊσμού του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος (ΕΛΣΣ).....	5
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Η ευρωπαϊκή εμπειρία και η ελληνική περίπτωση.....	10
1.1 Διεθνές – Ευρωπαϊκό Στατιστικό Σύστημα	10
1.2 Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) – Ελληνικό Στατιστικό Σύστημα (ΕΛΣΣ) - Παραγωγή στατιστικών δεδομένων και δεικτών - Απεικόνιση στατιστικών δεδομένων στον ελληνικό χώρο	11
1.3 Το ζήτημα της αξιοπιστίας στατιστικών δεδομένων - Προσέγγιση προβλημάτων αξιοπιστίας, διερεύνηση και παρουσίαση ενδεδειγμένων λύσεων	25
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Η ανεξάρτητη λειτουργία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ).....	30
2.1 Η εφαρμογή του νέου κανονιστικού πλαισίου, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Στατιστικής Υπηρεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Eurostat)	30

2.2 Ανάπτυξη επιχειρημάτων για την αναγκαιότητα αξιοπιστίας των ελληνικών στατιστικών δεδομένων.....	34
2.3 Συγκλίσεις και αποκλίσεις από τις διεθνείς και ευρωπαϊκές πρακτικές και θεσμούς.....	37
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Συμπεράσματα	41
3.1 Στόχοι δράσεων για ενδυνάμωση των επιτυχιών και εξάλειψη των αδυναμιών στην προώθηση του εξευρωπαϊσμού του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος (ΕΛΣΣ)	41
3.2 Προκλήσεις του Ευρωπαϊκού και του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος.....	42
3.3 Συμπερασματική κριτική της αξιοπιστίας των ελληνικών στατιστικών δεδομένων στο πλαίσιο του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος (ΕΛΣΣ) – Αξιολόγηση των νέων θεσμών.....	46
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α	48
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β	51
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	60

Η οργάνωση και λειτουργία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ) εντός του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος (ΕΛΣΣ) ως ζήτημα εξευρωπαϊσμού

Σημαντικοί Όροι: εξευρωπαϊσμός, Ευρωπαϊκή Ένωση, Ευρωπαϊκό Στατιστικό Σύστημα (ΕΣΣ), Ευρωπαϊκοί Κανονισμοί, Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), Ελληνικό Στατιστικό Σύστημα (ΕΛΣΣ), Φορείς του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος, Ελληνικό Στατιστικό Πρόγραμμα, Ετήσιο Στατιστικό Πρόγραμμα, Ευρωπαϊκό Στατιστικό Πρόγραμμα.

Περίληψη

Σκοπός της εργασίας που αφορά στη διερεύνηση του κεντρικού ερωτήματος «της αξιοπιστίας των ελληνικών στατιστικών δεδομένων» είναι η ανάδειξη της σπουδαιότητας της παραγωγής, ανάπτυξης και διάδοσης αξιόπιστων στατιστικών δεδομένων μέσα από την αλλαγή του θεσμικού πλαισίου της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος (ΕΣΥΕ) με τη θεσμοθέτηση του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος (ΕΛΣΣ) και της ανεξάρτητης Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ) στο πλαίσιο της πλήρους εναρμόνισης της δράσης και λειτουργίας της με το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Η αμφισβήτηση των ελληνικών στατιστικών στοιχείων από τη διεθνή κοινότητα έθεσε σε κίνηση δράσεις διασφάλισης και βελτίωσης της ποιότητας των στατιστικών του ΕΛΣΣ, μέσω της εφαρμογής νέου ελληνικού και ενωσιακού θεσμικού πλαισίου για τις στατιστικές, που περιλαμβάνει το στατιστικό νόμο της Ελλάδος 3832/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, τον ευρωπαϊκό Κανονισμό 223/2009 και τον Κανονισμό 2015/759, τον Κώδικα Ορθής Πρακτικής (ΚοΠ) των ευρωπαϊκών στατιστικών, τους Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης με στατιστικό περιεχόμενο, τον Κανονισμό Στατιστικών Υποχρεώσεων των φορέων του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος (ΕΛΣΣ) και τα μνημόνια συνεργασίας μεταξύ των φορέων του ΕΛΣΣ.

Ο στόχος του ΕΛΣΣ αποβλέπει στην ποιότητα των παραγόμενων στατιστικών και τη διαρκή βελτίωση τους, ακολουθώντας τα υψηλότερα ευρωπαϊκά και διεθνή στατιστικά πρότυπα, ώστε να υπάρξει πλήρης ευθυγράμμιση με τις αρχές του ΚοΠ των ευρωπαϊκών στατιστικών, δηλαδή της «επαγγελματικής ανεξαρτησίας», της

«αμεροληψίας», της «αντικειμενικότητας», της «αξιοπιστίας», του «στατιστικού απορρήτου» και της «σχέσης κόστους – αποτελεσματικότητας».

The organization and operation of the Hellenic Statistical Authority (ELSTAT) within the Hellenic Statistical System (ELSS) as a Europeanization process

Keywords: Europeanization, European Union, European Statistical System (ESS), European Regulations, Hellenic Statistical Authority (ELSTAT), Hellenic Statistical System (ELSS), Agencies of the Hellenic Statistical System, Hellenic Statistical Program, Annual Statistical Work Program, European Statistical Program.

Abstract

The aim of this work, investigating the central question of "the reliability of Greek statistical data", is to highlight the importance of producing, developing and disseminating reliable statistical data through the change of the institutional framework of the National Statistical Service of Greece (NSSG), the establishment of the Hellenic Statistical System (ELSS) and the independent Hellenic Statistical Authority (ELSTAT) within the framework of operating in full harmonization with the European acquis.

The doubts expressed by the international community about the reliability of the Greek statistics have initiated measures to safeguard and improve the quality of statistics produced by the ELSS, a new Greek and EU institutional framework for statistics was set into force, including the Hellenic Statistical Law 3832/2010 as amended and in force, the European Regulation 223/2009 and the Regulation 2015/759, the European Statistics Code of Practice (CoP), the European Statistics Regulations, the Statistical Requirements Regulation of the Hellenic Statistical System (ELSS), and the Memoranda of Understanding among the ELSS agencies.

The aim of the ELSS is to ensure the quality of the statistics produced and to constantly improve them, following the highest European and international statistical standards, in order to fully comply with the principles of the European Statistics CoP: "professional independence", "impartiality", "objectivity", "reliability", "statistical confidentiality", and "cost-effectiveness".

Ακρόνυμα και Συντομογραφίες

ESSC	Επιτροπή του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος
ESGAB	European Statistical Governance Advisory Board
EUROSTAT	Στατιστική Υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
JOSGAP	Κοινό Συνολικό Σχέδιο Δράσης για τις Ελληνικές Στατιστικές
Γ.Γ. Ε.Σ.Υ.Ε	Γενική Γραμματεία Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος
Δ.Σ.	Διοικητικό Συμβούλιο
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΖΕΣ	Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελευθέρων Συναλλαγών
ΕΛΣΤΑΤ	Ελληνική Στατιστική Αρχή
ΕΛΣΠ	Ελληνικό Στατιστικό Πρόγραμμα
ΕΛΣΣ	Ελληνικό Στατιστικό Σύστημα
ΕΣΠ	Ευρωπαϊκό Στατιστικό Πρόγραμμα
ΕΣΣ	Ευρωπαϊκό Στατιστικό Σύστημα
ΚοΠ	Κώδικας Ορθής Πρακτικής
ΟΕΔΠ	Ομάδα Εποπτείας και Διαχείρισης της Ποιότητας των Στατιστικών Εργασιών
ΟΗΕ	Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών
ΟΟΣΑ	Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης
ΠΟΥ	Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας
ΣΛΥ	Σύστημα Λογαριασμών Υγείας
ΣΥΕΠΕΛΣ	Συμβουλευτική Επιτροπή του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Γενική θεώρηση και χρησιμότητα των στατιστικών δεδομένων στο οικονομικό και κοινωνικό πεδίο των χωρών

Ο κατεξοχήν ανεξάρτητος εθνικός φορέας ανάπτυξης, παραγωγής και διάδοσης στατιστικών η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), μέσα στο πλαίσιο χάραξης τομεακών δημόσιων πολιτικών (οικονομική πολιτική, κοινωνική πολιτική, πολιτική υγείας, περιβαλλοντική πολιτική) σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), διαμορφώνει και υλοποιεί την εθνική πολιτική για τις στατιστικές (εθνική στατιστική δημόσια πολιτική), συγκεντρώνοντας τα απαραίτητα στατιστικά στοιχεία που συμβάλουν σημαντικά στη λήψη «ορθολογικών αποφάσεων σε περιπτώσεις αβεβαιότητας» άσκησης δημόσιων πολιτικών στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα της οικονομίας, καθώς και στη ρύθμιση ποικίλων διοικητικών και νομικών θεμάτων.

Η στατιστική πληροφορία αποτελεί βασικό μέσο εφαρμογής ακαδημαϊκών και λοιπών ερευνητικών προγραμμάτων αποτελώντας ταυτόχρονα το βασικό μέσο υποστήριξης περιφερειακών σχεδιασμών και διαμόρφωσης αντίστοιχων πολιτικών.

Η διαμόρφωση και υλοποίηση μιας εθνικής δημόσιας στατιστικής πολιτικής, μέσω της παραγωγής και παροχής έγκαιρων - έγκυρων και αξιόπιστων στατιστικών δεδομένων, παρέχει τη δυνατότητα διάχυσης - επέκτασης της στατιστικής πληροφόρησης στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο, αφού τα στατιστικά στοιχεία που προκύπτουν από αυτή ενδιαφέρουν άμεσα κάθε πολίτη.

1.2 Η ανάγκη εξευρωπαϊσμού του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος (ΕΛΣΣ)

Ο όρος εξευρωπαϊσμός (europeanization) «υποδηλώνει μία σύνθετη, αμφίδρομη διαδικασία κατά την οποία οι πολιτικές σε εθνικό επίπεδο διαμορφώνονται από την ευρωπαϊκή ενοποίηση και οδηγούν σε διαφοροποιημένα αποτελέσματα στο εσωτερικό των κρατών μελών (Schmidt & Radaelli 2004, Schmidt 2006). Από πολλές

απόψεις, ο εξευρωπαϊσμός γίνεται κατανοητός ως μία διαδικασία εκσυγχρονισμού των εγχώριων θεσμών και πολιτικών»¹.

Το Ελληνικό Στατιστικό Σύστημα (ΕΛΣΣ) είναι το σύνολο των κανόνων, των εργασιών και των φορέων που είναι αρμόδιοι για την εκτέλεση στατιστικών εργασιών, με σκοπό την ανάπτυξη, την παραγωγή και τη διάδοση των επίσημων στατιστικών της χώρας, οι οποίες χρησιμοποιούνται για τη λήψη αποφάσεων και τη διαμόρφωση πολιτικών σε τοπικό, εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο².

Η συνεχιζόμενη διαδικασία ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης έχει οδηγήσει σε διαφοροποίηση τη διαδικασία χάραξης δημόσιων πολιτικών. Ενώ η ανάπτυξη και η χάραξη πολιτικών έχει μεταφερθεί όλο και περισσότερο σε ευρωπαϊκό επίπεδο (διευρωπαϊκά δίκτυα, χρηματοπιστωτικές αγορές, στατιστικά θέματα) η εφαρμογή αυτών των πολιτικών με την αυστηρή έννοια του όρου παραμένει στην αρμοδιότητα του κράτους μέλους (Hofmann and Turk 2007; Versluis 2008). Τις τελευταίες δεκαετίες όμως παρατηρείται μία ουσιώδης αλλαγή στον χαρακτήρα αυτών των διοικητικών συστημάτων με πολλαπλασιασμό των ημιαυτόνομων οργανισμών (υπηρεσιών), για αποτελεσματικότερη επίτευξη των στόχων και για λόγους αξιόπιστης δέσμευσης σε μακροπρόθεσμους στόχους πολιτικών, με αποτέλεσμα όμως να οδηγούμαστε σε κατακερματισμό του διοικητικού συστήματος που συνυπάρχει με τα προβλήματα του πολιτικού ελέγχου, της λογοδοσίας και του συντονισμού άσκησης των δημόσιων πολιτικών (Christensen and Laegreid 2003; Pollitt and Bouckaert 2011 Verhoest et al. 2010). Υποστηρίζεται ότι η διαφοροποιημένη φύση της πολιτικής της ΕΕ, όπου η ανάπτυξη και η χάραξη πολιτικών μεταφέρεται σε ευρωπαϊκό επίπεδο και η εφαρμογή τους παραμένει σε εθνικό επίπεδο, δημιουργεί και διαφοροποιημένη επίδραση στη σχέση μεταξύ των εθνικών οργανισμών (υπηρεσιών) που συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων της ΕΕ και των αντίστοιχων Υπουργείων από τα οποία προέρχονται. Εμπειρικά δεδομένα χωρών που έχουν αποσπάσει υπηρεσίες τους (οργανισμούς) από τα μητρικά Υπουργεία (δεκαετία 1990 Ολλανδία: Yesilkagit and

---

¹ Παπάζογλου, Μ.Γ. (2010), *Εξευρωπαϊσμός και δημοκρατικά ελλείμματα. Η έννοια της "κρίσης νομιμοποίησης"*, ΕΛΙΑΜΕΠ, Αθήνα.

² ΕΛΣΤΑΤ, (2010), «*Ελληνικό Στατιστικό Σύστημα (ΕΛΣΣ) Σύσταση της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ) ως Ανεξάρτητης Αρχής*», Νόμος 3832/2010, ΦΕΚ 38/Α/9.3.2010, παρ. 1, άρθρο 1.

van Thiel 2008), όπως επίσης χωρών που είχαν μία παράδοση λειτουργίας ημιαυτόνομων Οργανισμών (Γερμανία: Bach and Jann 2010) υποστηρίζουν τις θεωρητικές υποθέσεις σχετικά με μια διαφοροποιημένη και ισχυρή επίδραση του εξευρωπαϊσμού στην αυτονομία αυτών των οργανισμών (υπηρεσιών). Τροποποιώντας έτσι τους παραδοσιακούς ρόλους των οργανισμών στη διαδικασία χάραξης δημόσιων πολιτικών, αναδεικνύουμε την αυτονομία τους σε εθνικό επίπεδο, σημειώνοντας τον καθοριστικό ρόλο του εξευρωπαϊσμού και της ανάπτυξης των ευρωπαϊκών δικτύων αλλά και στα εκτιμώμενα αποτελέσματα της συμμετοχής των ανωτέρω οργανισμών στη λήψη αποφάσεων στο επίπεδο Συμβουλίου Υπουργών και Επιτροπών Επιτροπολογίας.

Ο εξευρωπαϊσμός ως διαδικασία ευρωπαϊκής ενσωμάτωσης (Page and Wouters 1995; Sandholtz 1996) και ο εξευρωπαϊσμός με τη λειτουργική του μορφή ως ο βαθμός συμμετοχής ενός οργανισμού στο ευρωπαϊκό επίπεδο αποτελεί την ανεξάρτητη μεταβλητή της χρήσης του όρου εξευρωπαϊσμός που είναι σε αντίθεση με άλλες προσεγγίσεις που χρησιμοποιούν τον εξευρωπαϊσμό ως εξαρτημένη μεταβλητή που περιγράφει είτε την επίπτωση της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης στις πολιτικές και τις θεσμικές δομές, είτε τις συνεχιζόμενες διαδικασίες μεταβολής που προκλήθηκαν από το ευρωπαϊκό σχέδιο (Olsen 2002, Radaelli 2003).

Η πρώτη γενιά των μελετών (Borzel and Risse 2000; Heritier, Knill, and Mingers 1996) ασχολήθηκαν περισσότερο με τον τρόπο που ο εξευρωπαϊσμός επηρεάζει την εκπόνηση εθνικών πολιτικών και τα αποτελέσματά τους, σε αντίθεση με τον τρόπο που ο εξευρωπαϊσμός επηρεάζει τους μηχανισμούς της κυβέρνησης.

Μετά την πρώτη γενιά μελετών στην έννοια του εξευρωπαϊσμού, αρκετές μελέτες εστιάστηκαν στις εθνικές διοικήσεις περιλαμβάνοντας μελέτες για αλλαγές στη δομή και οργάνωση των εθνικών διοικητικών συστημάτων (Knill 2001), αλλαγές στις πεποιθήσεις και τις αντιλήψεις του ρόλου των εθνικών διοικητικών αρχών (Egeberg 1999; Geuijen et al. 2008) και τελικώς τον αντίκτυπο του εξευρωπαϊσμού στα εθνικά υπουργεία και τις διάφορες υπηρεσίες της εθνικής διοίκησης και των τομέων της πολιτικής (Egeberg and Trondal 1999).

Το Ελληνικό Στατιστικό Σύστημα (ΕΛΣΣ) σε μια πορεία εξευρωπαϊσμού με πλήρη ενσωμάτωση των ευρωπαϊκών θεσμικών κανόνων, παράγει ευρωπαϊκές στατιστικές, οι οποίες καθορίζονται στο Ευρωπαϊκό Στατιστικό Πρόγραμμα (ΕΣΠ)

της Στατιστικής Υπηρεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Eurostat) και ανήκει στο Ευρωπαϊκό Στατιστικό Σύστημα (ΕΣΣ) (παρ. 2, άρθρο 1Α του ν. 3832/2010). Το Ελληνικό Στατιστικό Σύστημα (ΕΛΣΣ) προκειμένου να εναρμονισθεί με τα ευρωπαϊκά πρότυπα οργάνωσης και λειτουργίας αλλά και παραγωγής του στατιστικού προϊόντος οργανώθηκε στο πρότυπο διακριτών φορέων παραγωγών του στατιστικού έργου.

Στο πλαίσιο της εναρμόνισης με τα ευρωπαϊκά πρότυπα κομβικό ρόλο αποκτά η διερεύνηση εντός του ΕΛΣΣ του κεντρικού ερευνητικού ερωτήματος που αναφέρεται στην «αξιοπιστία των στατιστικών δεδομένων», που σκοπεύει να αναδείξει τη σπουδαιότητα και αναγκαιότητα της ύπαρξης αξιόπιστων στατιστικών δεδομένων. Τα αξιόπιστα στατιστικά δεδομένα δημιουργούν προστιθέμενη αξία για την οικονομία και την κοινωνία μιας χώρας μέσα από την οργάνωση και τους κανόνες λειτουργίας μιας εθνικής στατιστικής υπηρεσίας, σε μια πορεία εξευρωπαϊσμού με πλήρη εναρμόνιση και υιοθέτηση των ευρωπαϊκών και διεθνών στατιστικών κανόνων και καλών πρακτικών τόσο για τον κεντρικό φορέα (ΕΛΣΤΑΤ) όσο και για τους υπόλοιπους φορείς του ΕΛΣΣ, ως απάντηση στην ανάγκη ποιοτικής διαχείρισης των στατιστικών μεγεθών, υιοθετώντας μηχανισμούς ευρωπαϊκής ενσωμάτωσης, όπως είναι το δίκαιο της ΕΕ, η ανοικτή μέθοδος συντονισμού και η διαδικασία συμφωνίας κυρίων, με αποτέλεσμα η κατεύθυνση του εξευρωπαϊσμού να τείνει σε αποδοχή ενιαίων κανόνων και κοινών στόχων.

Η διερεύνηση του ανωτέρω κεντρικού ερωτήματος σκοπό έχει να αναδείξει μέσω της νέας θεσμικής συγκρότησης του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος (ΕΛΣΣ) και της θεσμοθέτησης της νέας ανεξάρτητης Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ), την καθιέρωση νέων κανόνων, οργάνων και διαδικασιών με τη συνδρομή της Στατιστικής Υπηρεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Eurostat) και την υιοθέτηση καλών πρακτικών της διεθνούς κοινότητας, που συντελούν στην ανάπτυξη, παραγωγή, και διάδοση των στατιστικών που διέπονται από τις στατιστικές αρχές της «επαγγελματικής ανεξαρτησίας», της «αμεροληψίας», της «αντικειμενικότητας», της «αξιοπιστίας».

Η αμφισβήτηση των ελληνικών στατιστικών δεδομένων απαντήθηκε μέσα από την εξασφάλιση της ποιότητας³, η οποία αποτελεί μια διαρκή προσπάθεια, στην ανάπτυξη, την παραγωγή και διάδοση των στατιστικών αποτελεσμάτων με την υιοθέτηση από τους φορείς του ΕΛΣΣ και της ΕΛΣΤΑΤ, ομοιόμορφων προτύπων και εναρμονισμένων μεθόδων έρευνας, εφαρμόζοντας τα κριτήρια της αξιολόγησης της ποιότητας⁴, όπως είναι η «καταλληλότητα», η «ακρίβεια», η «έγκαιρη υποβολή», η «εμπρόθεσμη υποβολή» των αποτελεσμάτων, η «προσβασιμότητα», η «σαφήνεια», η «συγκρισιμότητα» και η «συννοχή» των στατιστικών στοιχείων.

---

³ ΕΛΣΤΑΤ, (2013). *Πολιτική Ποιότητας*. Πειραιάς. Διαθέσιμο στη δ/ση <http://www.statistics.gr/documents/20181/9b4d2860-539c-4e94-8e69-71794e08d636> [Πρόσβαση 22 Αυγούστου 2017].

⁴ ΕΛΣΤΑΤ, (2017). *Οδηγίες Ποιότητας*. Πειραιά. Διαθέσιμο στη δ/ση http://www.statistics.gr/documents/20181/1609796/ELSTAT_Quality_Instructions_GR.pdf/8dcbe807-4d67-4e4a-8405-9e4a9fc11fef [Πρόσβαση 22 Αυγούστου 2017].

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Η ευρωπαϊκή εμπειρία και η ελληνική περίπτωση

1.1 Διεθνές – Ευρωπαϊκό Στατιστικό Σύστημα

Από την αρχή της δημιουργίας της ΕΕ, συνειδητοποιήθηκε ότι οι αποφάσεις, ο σχεδιασμός και η εφαρμογή των πολιτικών της πρέπει να βασίζονται σε αξιόπιστες και συγκρίσιμες στατιστικές. Κατά συνέπεια, δημιουργήθηκε το Ευρωπαϊκό Στατιστικό Σύστημα (ΕΣΣ), με στόχο να παρέχει συγκρίσιμες στατιστικές σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Το ΕΣΣ αποτελεί ένα δίκτυο συνεργασίας της Eurostat με τις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες και άλλα σχετικά ιδρύματα σε κάθε χώρα μέλος, υπεύθυνα για την ανάπτυξη, παραγωγή και διάδοση των ευρωπαϊκών στατιστικών, καθώς και με τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελευθέρων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ). Επίσης, συντονίζει τις εργασίες του με τις υποψήφιες χώρες και με άλλους οργανισμούς της ΕΕ, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και διεθνείς οργανισμούς, όπως ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ), τα Ηνωμένα Έθνη, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και η Παγκόσμια Τράπεζα.

Όραμα του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος (ΕΣΣ) είναι να διαδραματίζει ηγετικό ρόλο παγκοσμίως στις υπηρεσίες παροχής στατιστικής πληροφόρησης και να αποτελεί τον σημαντικότερο πάροχο πληροφοριών για την ΕΕ και τα κράτη μέλη της, βασιζόμενο σε επιστημονικές αρχές και μεθόδους, να προσφέρει και να βελτιώνει συνεχώς ένα πρόγραμμα εναρμονισμένων ευρωπαϊκών στατιστικών, το οποίο αποτελεί μια απαραίτητη βάση για τις δημοκρατικές διαδικασίες και την πρόοδο στην κοινωνία.

Αποστολή του ΕΣΣ είναι να παρέχει στην ΕΕ, στην παγκόσμια κοινότητα και στο ευρύ κοινό ανεξάρτητες, υψηλής ποιότητας πληροφορίες για την οικονομία και την κοινωνία σε ευρωπαϊκό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

Για την πραγματοποίηση των ανωτέρω, τα μέλη του ΕΣΣ επιδιώκουν σθεναρά την κοινή συνεργασία και τη συνεχή επικοινωνία με τους χρήστες, σύμφωνα με τις αρχές του Κώδικα Ορθής Πρακτικής (ΚοΠ) για τις ευρωπαϊκές στατιστικές και τις γενικές αρχές διαχείρισης ποιότητας, συμπεριλαμβανομένης της δέσμευσης σε επίπεδο ηγεσίας, της εταιρικότητας, της ικανοποίησης του προσωπικού και της διαρκούς βελτίωσής του, καθώς και της ολοκλήρωσης και της εναρμόνισης.

Ο Κώδικας Ορθής Πρακτικής (ΚοΠ) για τις ευρωπαϊκές στατιστικές διέπεται από δεκαπέντε (15) αρχές που καλύπτουν το θεσμικό πλαίσιο, τις διαδικασίες παραγωγής στατιστικών και το στατιστικό προϊόν. Ένα σύνολο δεικτών ορθής πρακτικής για κάθε μία από τις αρχές αποτελεί σημείο αναφοράς για τον έλεγχο της εφαρμογής του Κώδικα. Τα κριτήρια ποιότητας για τις ευρωπαϊκές στατιστικές ορίζονται στον Ευρωπαϊκό Στατιστικό Νόμο (Κανονισμός (ΕΚ) 223/2009, άρθρο 12).

Οι στατιστικές αρχές, που περιλαμβάνουν την Επιτροπή (Eurostat), τις Εθνικές Στατιστικές Υπηρεσίες και άλλες εθνικές αρχές, οι οποίες είναι υπεύθυνες για την ανάπτυξη, την παραγωγή και τη διάχυση των ευρωπαϊκών στατιστικών, από κοινού με τις κυβερνήσεις, τα υπουργεία και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, δεσμεύονται να τηρούν τον Κώδικα.

Οι αρχές που διέπουν τον ΚοΠ, σε συνδυασμό με το πλαίσιο διασφάλισης της ποιότητας του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος (European Statistical System – Quality Assurance Framework⁵ (ESS-QAF), αποτελούν ένα κοινό πλαίσιο ποιότητας στο Ευρωπαϊκό Στατιστικό Σύστημα και αναφέρονται στην επαγγελματική ανεξαρτησία, στην εντολή συλλογής δεδομένων, στην επάρκεια των πόρων, στη δέσμευση για την ποιότητα, στο στατιστικό απόρρητο, στην αμεροληψία και την αντικειμενικότητα, στην ορθή μεθοδολογία, στις κατάλληλες στατιστικές διαδικασίες, στο μη υπερβολικό φόρτο των ερευνώμενων, στη σχέση κόστους – αποτελεσματικότητας, στη χρησιμότητα, στην ακρίβεια και αξιοπιστία, στην εγκαирότητα και χρονική συνέπεια, στη συνοχή και συγκρισιμότητα, στην προσβασιμότητα και σαφήνεια. (Βλ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α, Π.Α.1).

1.2 Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) – Ελληνικό Στατιστικό Σύστημα (ΕΛΣΣ) - Παραγωγή στατιστικών δεδομένων και δεικτών - Απεικόνιση στατιστικών δεδομένων στον ελληνικό χώρο

Η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), ως ο κύριος φορέας άσκησης δημόσιας στατιστικής πολιτικής στη χώρα, συνεργάζεται με τους φορείς του ΕΛΣΣ και συντονίζει τις δραστηριότητές τους που αφορούν στην ανάπτυξη, παραγωγή και

---

⁵ Eurostat, (2015). *Quality Assurance Framework of the European Statistical System*. Διαθέσιμο στη δ/νση <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/64157/4392716/ESS-QAF-V1-2final.pdf/bbf5970c-1adf-46c8-afc3-58ce177a0646> [Πρόσβαση 25 Ιουλίου 2017].

διάδοση των επίσημων στατιστικών της χώρας, καθώς και την εφαρμογή του εθνικού πλαισίου διασφάλισης ποιότητας των στατιστικών. Διεξάγει διαβουλεύσεις, ενημερωτικές συναντήσεις και συσκέψεις, καταρτίζει εγγράφως μνημόνια συνεργασίας ή άλλες συμφωνίες με τους λοιπούς φορείς του ΕΛΣΣ και εκδίδει οδηγίες προς αυτούς. Με τα μνημόνια συνεργασίας και τις άλλες συμφωνίες της ΕΛΣΤΑΤ με τους λοιπούς φορείς του ΕΛΣΣ μπορούν να ρυθμίζονται και να εξειδικεύονται, ανά φορέα, όλα τα ζητήματα που αφορούν στη συλλογή και παροχή δεδομένων, στη χορήγηση πρόσβασης σε δεδομένα, στην επεξεργασία στατιστικών δεδομένων, στον τρόπο διαβίβασης, στα χρονικά όρια διαβίβασης δεδομένων ή ανακοίνωσης στατιστικών και σε κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με τις εργασίες των φορέων του ΕΛΣΣ για την ανάπτυξη, παραγωγή και διάδοση των στατιστικών.

Οι φορείς του ΕΛΣΣ υποχρεούνται να τηρούν όλες τις δεσμεύσεις τους, που καθορίζονται σε μνημόνια συνεργασίας ή άλλες συμφωνίες με την ΕΛΣΤΑΤ και υποχρεούνται, επίσης, να ακολουθούν τις γενικές και ειδικές οδηγίες που εκδίδονται από την ΕΛΣΤΑΤ, σχετικά με την παροχή δεδομένων για στατιστικούς σκοπούς και την ανάπτυξη, παραγωγή και διάχυση στατιστικών σε πλήρη εναρμόνιση με τις απαιτήσεις της Στατιστικής Υπηρεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Eurostat). Η αναγκαιότητα εξευρωπαϊσμού της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής και κατ' επέκταση του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος (ΕΛΣΣ) απορρέει από την υποχρέωση εφαρμογής ευρωπαϊκών κανονισμών και οδηγιών που αποτελούν το υποχρεωτικό νομικό πλαίσιο παραγωγής νέων στατιστικών ερευνών.

Δομή και λειτουργία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ)

Ιστορική αναδρομή

Με το Ν.Δ. 3627/1956⁶ οργανώνεται και συγκροτείται σε επίπεδο Γενικής Διεύθυνσης η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος (ΕΣΥΕ) αποτελούσα «*ιδίαν ανεξάρτητον αρχή*» τελούσα υπό την εποπτεία του Υπουργείου Συντονισμού. Η ΕΣΥΕ αποτελούσε ενιαίο οργανικό σύνολο συγκροτούμενο εκ των: α) Διευθύνσεων της Κεντρικής Υπηρεσίας (10 Δ/νσεις), β) των ειδικών Υπηρεσιών Στατιστικής σε κάθε Υπουργείο και γ) των ειδικών Γραφείων σε κάθε Νομαρχία (Επικεφαλής Τμηματάρχης).

---

⁶ ΕΣΥΕ, (1956), «*Περί Οργανώσεως της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος*», Ν.Δ. 3627/1956, ΦΕΚ Α' 278.

Με το Π.Δ 1143/1980 (ΦΕΚ τ. Α΄ 289) «Περί Οργανισμού της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος» διατηρείται η οργάνωση της ΕΣΥΕ ως Γενικής Διεύθυνσης διαρθρωμένη σε: α) Κεντρική Υπηρεσία (17 Δ/νσεις), β) Υπηρεσίες Στατιστικής Υπουργείων (9 Δ/νσεις) και γ) Περιφερειακών Υπηρεσιών Στατιστικής σε Νομαρχιακό επίπεδο (Μία Δ/νση στη Νομαρχία Θεσ/νίκης, οργάνωση σε επίπεδο Τμημάτων σε δεκαπέντε (15) νομούς της επικράτειας και σε Στατιστικά Γραφεία στους υπόλοιπους νομούς).

Με το Π.Δ. 224/1986⁷ συνιστάται η Γενική Γραμματεία Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος (Γ.Γ. ΕΣΥΕ), υπαγόμενη στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας. Με το Π.Δ 532/1991 (ΦΕΚ τ.Α΄209) καθορίζεται το Οργανόγραμμα της Γενικής Γραμματείας της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος υπαγομένης στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας διαρθρωμένη σε δεκαπέντε (15) Διευθύνσεις της Κεντρικής Υπηρεσίας και Υπηρεσίες Στατιστικής σε επίπεδο Υπουργείων και Νομαρχιών υπαγόμενες στη Γενική Διεύθυνση Στατιστικής.

Με το Π.Δ 226/2000 (ΦΕΚ τ.Α΄ 195) που αποτελεί το νέο Οργανόγραμμα της Γ.Γ.ΕΣΥΕ, η Γενική Γραμματεία διαρθρώνεται στην Κεντρική Υπηρεσία και τις αποκεντρωμένες Υπηρεσίες Στατιστικής Νομών. Δημιουργούνται δύο (2) Γενικές Διευθύνσεις: α) Γενική Διεύθυνση Διοίκησης & Οργάνωσης, β) Γενική Διεύθυνση Στατιστικών Ερευνών και δώδεκα (12) Διευθύνσεις της Κεντρικής Υπηρεσίας και επτά (7) Διευθύνσεις των αποκεντρωμένων Υπηρεσιών Στατιστικής Περιφερειακής Δομής. Με το Ν. 2392/1996 ρυθμίζονται θέματα πρόσβασης της Γ.Γ. ΕΣΥΕ σε διοικητικές πηγές και διοικητικά αρχεία και θέματα στατιστικού απορρήτου.

Το Μάρτιο του 2010 τίθεται σε ισχύ ο νέος στατιστικός νόμος 3832/2010⁸. Με το νόμο αυτόν, όπως τροποποιήθηκε από τους νόμους 3842/2010, 3899/2010, 3943/2011, 3965/2011, 4047/2012 και 4072/2012, 4182/2013, 4244/2014, 4254/2014, 4258/2014, 4334/2015 και την από 18/11/2012 Πράξη Νομοθετικού Περιεχόμενου:

---

⁷ ΓΓ ΕΣΥΕ, (1986), «Σύσταση Γενικής Γραμματείας Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος (Ε.Σ.Υ.Ε.)», Π.Δ. 224/1986, ΦΕΚ Α΄ 91.

⁸ ΕΛΣΤΑΤ, (2010), «Ελληνικό Στατιστικό Σύστημα (ΕΛΣΣ) Σύσταση της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ) ως Ανεξάρτητης Αρχής», Νόμος 3832/2010, ΦΕΚ 38/Α΄/9.3.2010.

- Συνιστάται Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή με την επωνυμία «Ελληνική Στατιστική Αρχή» (ΕΛΣΤΑΤ). Η ΕΛΣΤΑΤ απολαύει λειτουργικής ανεξαρτησίας, διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας και δεν υπόκειται σε έλεγχο από κυβερνητικά όργανα ή άλλη διοικητική αρχή. Η ΕΛΣΤΑΤ έχει διακεκριμένη νομική προσωπικότητα και παρίσταται αυτοτελώς σε κάθε είδους δίκες που έχουν σαν αντικείμενο δικαιώματα και υποχρεώσεις της, καθώς και πράξεις ή παραλείψεις της.
- Η λειτουργία της ΕΛΣΤΑΤ υπάγεται στον έλεγχο της Βουλής των Ελλήνων, σύμφωνα με τον Κανονισμό της.
- Η ΕΛΣΤΑΤ έχει σκοπό τη συστηματική παραγωγή επίσημων στατιστικών, καθώς και τη διενέργεια επιστημονικών ερευνών για την κατάρτιση μελετών, οι οποίες αφορούν όλους τους τομείς δραστηριότητας του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, υποστηρίζουν τη διαδικασία λήψης αποφάσεων, χάραξης και αξιολόγησης πολιτικών της Κυβέρνησης και των φορέων του δημοσίου. Τα στατιστικά στοιχεία υποβάλλονται σε διεθνείς φορείς σύμφωνα με τις υποχρεώσεις της χώρας, αφορούν στο γενικό κοινό ή κατηγορίες χρηστών στατιστικών στοιχείων στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό.

Αρμοδιότητες της ΕΛΣΤΑΤ

Η ΕΛΣΤΑΤ ιδίως:

- α) Καταρτίζει και εκτελεί το Ετήσιο Στατιστικό Πρόγραμμα και παράγει και δημοσιεύει με την ιδιότητα της «Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας», τις επίσημες εθνικές και ευρωπαϊκές στατιστικές της χώρας και διενεργεί κάθε είδους τακτικές ή έκτακτες στατιστικές έρευνες, απογραφές και μελέτες.
- β) Εκπροσωπεί την Ελλάδα ως εθνική στατιστική υπηρεσία στις υπηρεσίες της ΕΕ και κάθε άλλο αρμόδιο διεθνή οργανισμό.
- γ) Συνεργάζεται με τη Στατιστική Υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Eurostat) και τις άλλες εθνικές στατιστικές υπηρεσίες των κρατών μελών, με διεθνείς φορείς και οργανισμούς για στατιστικά θέματα και συμμετέχει στις στατιστικές επιτροπές της ΕΕ και άλλων διεθνών οργανισμών.

δ) Μεριμνά για την έγκαιρη, έγκυρη και αποτελεσματική διάχυση της στατιστικής πληροφόρησης.

ε) Συνεργάζεται με δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς της Ελλάδος και του εξωτερικού, όπως εκπαιδευτικά ιδρύματα, ερευνητικά κέντρα για την προαγωγή της επιστημονικής έρευνας για στατιστικά θέματα.

στ) Διαβουλεύεται και συνεργάζεται με όλους τους φορείς του ΕΛΣΣ για την ανάπτυξη μεθόδων και συστημάτων για στατιστικούς σκοπούς.

ζ) Αναπτύσσει, διαχέει και συντονίζει την εφαρμογή του Κώδικα Ορθής Πρακτικής της Eurostat στο πλαίσιο του ΕΛΣΣ. Ειδικότερα παρέχει συμβουλές μεθοδολογικού χαρακτήρα και στατιστικά εργαλεία προς τους λοιπούς φορείς του ΕΛΣΣ και κάθε άλλο δημόσιο και ιδιωτικό φορέα και διενεργεί στατιστικές εργασίες για λογαριασμό τρίτων, δημόσιων ιδιωτικών φορέων και προσώπων, σύμφωνα με τις κοινοτικές και διεθνείς αρχές και πρακτικές, ώστε να υπάρξει διάχυση κοινά αποδεκτής μεθοδολογίας και περαιτέρω εφαρμογή αυτής.

η) Η ΕΛΣΤΑΤ πιστοποιεί ως επίσημες στατιστικές που έχουν διενεργηθεί από άλλους φορείς του ΕΛΣΣ με την επιφύλαξη της παρ. 5 του άρθρου 23 ως προς την Τράπεζα της Ελλάδος. Η Πιστοποίηση παρέχεται με απόφαση του Προέδρου της ΕΛΣΤΑΤ. Οι προϋποθέσεις πιστοποίησης ορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΕΛΣΤΑΤ⁹.

• Συμβουλευτική Επιτροπή του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος (ΣΥ.ΕΠ.ΕΛ.Σ.Σ.)

Συνιστάται Συμβουλευτική Επιτροπή του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος (ΣΥ.ΕΠ.ΕΛ.Σ.Σ.) από δεκαεπτά μέλη (17) με δικαίωμα ψήφου που στον κύκλο εργασιών τους αποδεδειγμένα χρησιμοποιούν στατιστικά στοιχεία ως χρήστες. Καθένα από τα μέλη με τον αναπληρωτή του υποδεικνύεται αντίστοιχα από:

α) τη Βουλή των Ελλήνων,

---

⁹ ΕΛΣΤΑΤ, (2012), *Κανονισμός Λειτουργίας και Διαχείρισης της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ)*, ΦΕΚ 2390/τ.Β'/28-8-2012, Πειραιάς.

- β) την Κυβέρνηση της Ελλάδος,
- γ) την Τράπεζα της Ελλάδος,
- δ) την Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος (ΚΕΔΕ)
- ε) το Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο
- στ) το Ινστιτούτο εργασίας της ΓΣΕΕ (ΙΝ.Ε.Γ.Σ.Ε.Ε.)
- ζ) την Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων Ελλάδος
- η) το Σύνδεσμο Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ)
- θ) την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (Ο.Κ.Ε.)
- ι) το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών (Ε.Κ.Κ.Ε.)
- ια) το Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕ.Π.Ε.)
- ιβ) την Πανελλήνια Συνομοσπονδία Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών (ΠΑ.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.)
- ιγ) την Ελληνική Ένωση Τραπεζών
- ιδ) το Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ)
- ιε) την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική Διεύθυνση - Οικονομικές και Χρηματοδοτικές Υποθέσεις (DG ECFIN)
- ιστ) την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ)
- ιζ) την Ευρωπαϊκή Συμβουλευτική Επιτροπή για τις Στατιστικές (European Statistical Advisory Committee - ESAC)

Ο Πρόεδρος της ΕΛΣΤΑΤ είναι αυτοδικαίως μέλος της ΣΥ.ΕΠ.ΕΛ.Σ.Σ. και συμμετέχει στις εργασίες της και στις συνεδριάσεις της χωρίς ψήφο.

Η ΣΥ.ΕΠ.ΕΛ.Σ.Σ. συνδράμει την ΕΛΣΤΑΤ όσον αφορά τη συνεκτίμηση των αναγκών των χρηστών στο συντονισμό των στρατηγικών στόχων και των προτεραιοτήτων της εθνικής πολιτικής στατιστικής πληροφόρησης. Ο

Πρόεδρος της ΕΛΣΤΑΤ συμμετέχει στις συνεδριάσεις της επιτροπής χωρίς δικαίωμα ψήφου. Κατά την προετοιμασία του Ελληνικού Στατιστικού Προγράμματος και του Ετήσιου Στατιστικού Προγράμματος Εργασίας της ΕΛΣΤΑΤ η ΣΥ.ΕΠ.ΕΛ.Σ.Σ. γνωμοδοτεί στην ΕΛΣΤΑΤ σχετικά με τα εξής:

- α) τους τομείς στους οποίους ενδέχεται να χρειαστεί η ανάπτυξη νέων στατιστικών από το ΕΛΣΣ,
- β) την εναλλαγή ή μη της προτεραιότητας παραγωγής υφισταμένων στατιστικών από το ΕΛΣΣ,
- γ) τους τρόπους με τους οποίους μπορεί να αυξηθεί η χρησιμότητα των στατιστικών του ΕΛΣΣ για τους χρήστες,
- δ) κατά πόσον το επίπεδο λεπτομερούς ανάλυσης και το κόστος των στατιστικών ανταποκρίνονται στις ανάγκες των χρηστών.

• Συμβουλευτική Επιτροπή Ορθής Πρακτικής

Συνιστάται ανεξάρτητη συμβουλευτική επιτροπή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του στατιστικού νόμου 3832/2010, όπως έχει τροποποιηθεί, αποτελούμενη από πέντε (5) μέλη ως εξής: α) ένα μέλος που υποδεικνύεται από τη Βουλή, β) ένα μέλος που υποδεικνύεται από τη Στατιστική Υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Eurostat), γ) ένα μέλος που υποδεικνύεται από τον Ευρωπαϊκό Συμβουλευτικό Φορέα για τη διακυβέρνηση στον τομέα της στατιστικής (ESGAB), δ) ένα μέλος που υποδεικνύεται από την Επιτροπή του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος (ESSC), ε) ένα μέλος που υποδεικνύεται από την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.

Έργο της επιτροπής είναι αποκλειστικά η κατάρτιση ετήσιας έκθεσης σχετικά με την εφαρμογή των αρχών 1 έως 6 (επαγγελματική ανεξαρτησία, εντολή συλλογής δεδομένων, επάρκεια των πόρων, δέσμευση για την ποιότητα, στατιστικό απόρρητο, αμεροληψία και αντικειμενικότητα) που αποτελούν το θεσμικό πλαίσιο του Κώδικα Ορθής Πρακτικής για τις ευρωπαϊκές στατιστικές στο ΕΛΣΣ. Η επιτροπή

υποβάλλει την έκθεση της στη Βουλή αφού ενημερώσει τον Ευρωπαϊκό Συμβουλευτικό Φορέα για τη διακυβέρνηση στον τομέα της Στατιστικής. Η έκθεση της Επιτροπής έχει συμβουλευτικό χαρακτήρα. Η επιτροπή δεν έχει αρμοδιότητες ως προς τη διοίκηση και οργάνωση της ΕΛΣΤΑΤ και ως προς τη συλλογή, παραγωγή και διάδοση των στατιστικών της ΕΛΣΤΑΤ.

• **Ελληνικό Στατιστικό Πρόγραμμα (ΕΛΣΠ)**

Η ΕΛΣΤΑΤ ύστερα από γνώμη της ΣΥ.ΕΠ.ΕΛ.Σ.Σ., σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 3 του στατιστικού νόμου εγκρίνει ανά τριετία το Ελληνικό Στατιστικό Πρόγραμμα (ΕΛΣΠ). Το Ελληνικό Στατιστικό Πρόγραμμα (ΕΛΣΠ) περιλαμβάνει τα κύρια πεδία και τους στόχους των προβλεπομένων δράσεων των φορέων του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος (ΕΛΣΣ) για διάστημα τριών ετών. Καθορίζει τις προτεραιότητες σχετικά με τις ανάγκες σε πληροφορίες για την ανταπόκριση στις κοινοτικές και διεθνείς υποχρεώσεις της ΕΛΣΤΑΤ και των λοιπών φορέων του ΕΛΣΣ.

Το Ελληνικό Στατιστικό Πρόγραμμα (ΕΛΣΠ) υποβάλλεται στη Βουλή των Ελλήνων και στον Υπουργό Οικονομικών και υλοποιείται:

α) με στατιστικές δράσεις των φορέων του ΕΛΣΣ και β) με άμεσες στατιστικές ενέργειες των φορέων του ΕΛΣΣ, σε ειδικές περιπτώσεις, για την αντιμετώπιση αιφνιδιαστικών αναγκών.

Με βάση το ΕΛΣΠ κάθε φορέας του ΕΛΣΣ καταρτίζει ετήσιο στατιστικό πρόγραμμα εργασίας που υποβάλλεται για έγκριση στην ΕΛΣΤΑΤ και συνοδεύεται από ετήσια έκθεση αξιολόγησης του στατιστικού προγράμματος του προηγούμενου έτους. Η ΕΛΣΤΑΤ καταρτίζει αντίστοιχο Ετήσιο Στατιστικό Πρόγραμμα εργασίας στο οποίο λαμβάνει υπόψη τα ετήσια προγράμματα εργασίας των φορέων του ΕΛΣΣ.

Το Ετήσιο Στατιστικό Πρόγραμμα εργασίας της ΕΛΣΤΑΤ περιλαμβάνει:

α) σχεδιασμό των στατιστικών εργασιών του επόμενου έτους και τα αρμόδια όργανα για τη διεξαγωγή τους,

β) το γενικό πλαίσιο, τους σκοπούς, τον τόπο και τον χρόνο των ερευνών καθώς και τους απαιτούμενους ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους για τη διεξαγωγή τους,

γ) ενέργειες που έχουν προτεραιότητα με βάση τις ανάγκες ανταπόκρισης στις υποχρεώσεις των φορέων του ΕΛΣΣ σε διεθνές, κοινοτικό και εθνικό επίπεδο,

δ) μέτρα σχετικά με την επανεξέταση των προτεραιοτήτων και τη μείωση του φόρτου ανταπόκρισης των φορέων του ΕΛΣΣ,

ε) νομοθετικά, διοικητικά, οργανωτικά μέτρα για την πλήρη και αποτελεσματική λειτουργία του ΕΛΣΣ.

• Ομάδα Εποπτείας και Διαχείρισης της Ποιότητας των Στατιστικών Εργασιών (ΟΕΔΠ)

Για την παρακολούθηση της προόδου υλοποίησης του στατιστικού έργου, σύμφωνα με το Ελληνικό Στατιστικό Πρόγραμμα (2017-2019) και το Ετήσιο Στατιστικό Πρόγραμμα λειτουργεί στην ΕΛΣΤΑΤ Ομάδα Εποπτείας και Διαχείρισης της Ποιότητας (ΟΕΔΠ) των στατιστικών εργασιών (αρ. πρωτ. ΓΠ-460/1-7-2014 Εγκύκλιος του Προέδρου της ΕΛΣΤΑΤ). Η ΟΕΔΠ έχει σημαντικό ρόλο στο σύστημα διασφάλισης της ποιότητας του στατιστικού έργου μέσω συστηματικής παρακολούθησης των στατιστικών διαδικασιών και της διερεύνησης και δρομολόγησης μέτρων για τη βελτίωση του στατιστικού προϊόντος, όπου υπάρχει ανάγκη. Η ΟΕΔΠ επιβλέπει ένα συστηματικό πρόγραμμα για τη διενέργεια ελέγχων ποιότητας στην ΕΛΣΤΑΤ, που περιλαμβάνει τυπικούς ελέγχους καθώς και αυτοαξιολογήσεις. Όπου εντοπίζονται προβλήματα, αναπτύσσονται, εφαρμόζονται και αξιολογούνται κατάλληλα σχέδια δράσης για την αναβάθμιση της ποιότητας των στατιστικών διαδικασιών και προϊόντων και τη συνεχή βελτίωσή τους.

Η Ομάδα Εποπτείας και Διαχείρισης της Ποιότητας των Στατιστικών Εργασιών (ΟΕΔΠ) της ΕΛΣΤΑΤ αποτελείται από τα εξής μόνιμα μέλη:

- Τον Πρόεδρο της ΕΛΣΤΑΤ, ο οποίος συντονίζει τις εργασίες της ΟΕΔΠ, προεδρεύει των συναντήσεων της και έχει την ευθύνη των τελικών αποφάσεων, κατόπιν, μεταξύ άλλων, διαβουλεύσεων με τα άλλα μέλη της ΟΕΔΠ,
- Τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Στατιστικών Ερευνών,
- Τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Διοίκησης και Οργάνωσης,
- Τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Οργάνωσης Μεθοδολογίας και Διεθνών Σχέσεων
- Τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Πληροφορικής
- Τον Προϊστάμενο του Τμήματος Μεθοδολογίας Ανάλυσης και Μελετών
- Τον Προϊστάμενο του Τμήματος Συντονισμού και Προγραμματισμού της Διεύθυνσης Οργάνωσης Μεθοδολογίας και Διεθνών Σχέσεων, ο οποίος παρέχει τη διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη στην Ομάδα (προετοιμασία των συναντήσεων, των συνοδευτικών εγγράφων και των προσχεδίων των πρακτικών).
- Τα μη μόνιμα μέλη είναι ο Προϊστάμενος της επιθεωρούμενης από την πλευρά υλοποίησης των στατιστικών εργασιών Διεύθυνσης, ο οποίος μπορεί να συμμετέχει στις συναντήσεις της ΟΕΔΠ μαζί με τους Προϊσταμένους των Τμημάτων της Διεύθυνσής του, εφόσον κρίνεται σκόπιμο. Για τον ίδιο λόγο, μπορεί να κληθούν να συμμετέχουν στις συναντήσεις της ΟΕΔΠ και άλλοι αρμόδιοι, κατά περίπτωση, υπάλληλοι της ΕΛΣΤΑΤ, όπως για παράδειγμα υπάλληλοι της Διεύθυνσης Διοικητικής Υποστήριξης κλπ. Για την παρακολούθηση της εκτέλεσης του Προϋπολογισμού όσον αφορά τις στατιστικές εργασίες της επιθεωρούμενης Διεύθυνσης καθώς και για τα θέματα οικονομικής φύσης / χρηματοδότησης σε σχέση με τις στατιστικές εργασίες, καλείται κατά τη συζήτηση του εν λόγω θέματος στις συναντήσεις της ΟΕΔΠ, ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Οικονομικής Διοίκησης.

• Διάχυση στατιστικών

Η διάχυση των στατιστικών διενεργείται από την ΕΛΣΤΑΤ και τους λοιπούς φορείς του ΕΛΣΣ με κεντρικό άξονα την τήρηση των στατιστικών αρχών του Κώδικα Ορθής Πρακτικής και ιδίως με την τήρηση της αρχής του στατιστικού απορρήτου, όπως ορίζεται στο άρθρο 8 του στατιστικού νόμου 3832/2010. Οι φορείς του ΕΛΣΣ υποχρεούνται να παρέχουν ισότιμη πρόσβαση όλων των χρηστών στα στατιστικά στοιχεία, σύμφωνα με την αρχή της αμεροληψίας, να καταρτίζουν και να τηρούν δημόσια αρχεία για τη διάδοση πληροφοριών, που συλλέγονται στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων τους και αφορούν μεμονωμένα στατιστικά στοιχεία από εγγραφές που έχουν καταστεί ανώνυμες, αποκλειστικά και μόνο εφόσον η μονάδα των στατιστικών στοιχείων δεν μπορεί να προσδιοριστεί είτε άμεσα είτε έμμεσα.

Επίσης, επιτρέπεται να διαχέουν στατιστικά αποτελέσματα, που ενδεχομένως καθιστούν δυνατή την ταύτιση της μονάδος των στατιστικών στοιχείων αποκλειστικά και μόνον εφόσον: α) τα αποτελέσματα αυτά έχουν τροποποιηθεί με τέτοιο τρόπο, ώστε η διάχυσή τους να μη θίγει το στατιστικό απόρρητο, ή β) η μονάδα παροχής των στατιστικών στοιχείων να συμφωνεί ανεπιφύλακτα για την αποκάλυψη των δεδομένων. (Βλ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α, Π.Α.2 και Π.Α.4).

Ελληνικό Στατιστικό Σύστημα (ΕΛΣΣ) - Δομή και λειτουργία του ΕΛΣΣ

Το Ελληνικό Στατιστικό Σύστημα (ΕΛΣΣ) που περιλαμβάνει τους αρμόδιους φορείς που ακολουθούν κανόνες και διαδικασίες εργασιών για την ανάπτυξη και διάδοση των επίσημων στατιστικών της χώρας, παράγει ευρωπαϊκές στατιστικές, που καθορίζονται στο Ευρωπαϊκό Στατιστικό Πρόγραμμα και ανήκει στο Ευρωπαϊκό Στατιστικό Σύστημα.

Φορείς του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος (ΕΛΣΣ)

Φορέας του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος (ΕΛΣΣ) είναι η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), ανεξάρτητη αρχή, η οποία αποτελεί την εθνική στατιστική υπηρεσία κατά την έννοια του άρθρου 5 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 223/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις Ευρωπαϊκές

Στατιστικές, όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό 2015/759, καθώς και οι υπηρεσίες και φορείς του ευρύτερου δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα που έχουν την αρμοδιότητα συλλογής στοιχείων και περιλαμβάνονται στον κατάλογο των φορέων του ΕΛΣΣ, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 11 του ν. 3832/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

- Με την υπ' αριθ. 9908/B2-1069/28.9.2010 (ΦΕΚ1629/Β'/11.10.2010) απόφαση της ΕΛΣΤΑΤ, όπως τροποποιήθηκε από την υπ' αριθ. 9639/B2-850/18.11.2016 όμοια απόφαση, ορίζονται οι Φορείς του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος:
  - Ελληνική Στατιστική Αρχή
  - Υπουργείο Εσωτερικών
  - Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης
  - Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης
  - Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων
  - Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
  - Υπουργείο Εξωτερικών
  - Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
  - Υπουργείο Οικονομικών
  - Υπουργείο Υγείας
  - Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης
  - Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού
  - Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
  - Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών
  - Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής

- Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
- Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
- Υπουργείο Τουρισμού
- Τράπεζα της Ελλάδος
- Με την υπ' αριθ. 9909/B2-1070/28.9.2010 (ΦΕΚ1629/Β'/11.10.2010) απόφαση της ΕΛΣΤΑΤ, όπως τροποποιήθηκε από την υπ' αριθ. 9638/B2-849/18.11.2016 όμοια απόφαση, ορίζονται οι Εθνικές Αρχές του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος:
  - Ελληνική Στατιστική Αρχή
  - Υπουργείο Εσωτερικών
  - Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης
  - Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων
  - Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
  - Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
  - Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών
  - Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής
  - Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
  - Τράπεζα της Ελλάδος
- Με την υπ' αριθ. απόφαση 9843/B2-704/7.10.2011 (ΦΕΚ 2469/τ. Β'/4.11.2011) απόφαση της ΕΛΣΤΑΤ, όπως τροποποιήθηκε από την υπ' αριθ.10187/B2-892/2.12.2016 όμοια απόφαση, εγκρίνεται ο Κανονισμός Στατιστικών Υποχρεώσεων των φορέων του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος. (Βλ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α, Π.Α.3).

Παραγωγή στατιστικών δεδομένων και δεικτών - Απεικόνιση στατιστικών δεδομένων στον Ελληνικό χώρο

Από την ΕΛΣΤΑΤ ερευνώνται οι στατιστικοί τομείς της αλιείας, της απασχόλησης – κόστους και αμοιβής εργασίας, της βιομηχανίας – βιοτεχνίας, της γεωργίας – κτηνοτροφίας – δασών, των δημοσίων οικονομικών, της δημόσιας υγείας, της δικαιοσύνης, των εθνικών λογαριασμών, του εισοδήματος – συνθηκών διαβίωσης και οικογενειακών προϋπολογισμών, της εκπαίδευσης, του εμπορίου – υπηρεσιών, της ενέργειας, της κοινωνίας της πληροφορίας, της κοινωνικής προστασίας και ασφάλισης, των μεταφορών – επικοινωνιών, της οικοδόμησης, των ορυχείων, του περιβάλλοντος, του πληθυσμού, του πολιτισμού, των τιμών, του τουρισμού.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα της υποχρέωσης συμμόρφωσης της χώρας στις ευρωπαϊκές απαιτήσεις παραγωγής νέων στατιστικών ερευνών αποτελεί η ανάπτυξη στατιστικών δεδομένων στο χώρο της υγείας με τη δημοσίευση του Συστήματος Λογαριασμών Υγείας¹⁰ (ΣΛΥ). Σύμφωνα με το άρθρο 6 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1338/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου σχετικά με τις κοινοτικές στατιστικές στους τομείς της δημόσιας υγείας και της υγείας και ασφάλειας στην εργασία και του Εφαρμοστικού Κανονισμού αυτού (ΕΕ) αριθ. 2015/359 της Επιτροπής και με τη συνεργασία των Διεθνών Οργανισμών, ΟΟΣΑ και του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ), καταρτίστηκε ένα νέο μεθοδολογικό εγχειρίδιο στατιστικής αποτύπωσης των δαπανών υγείας (Σύστημα Λογαριασμών Υγείας 2011) που είναι βασισμένο στο Διεθνές Πρότυπο Ταξινόμησης των Δαπανών Υγείας (International Classification of Health Accounts¹¹-ICHA).

Το Σύστημα Δαπανών Υγείας είναι βασισμένο σε τρεις (3) βασικούς άξονες οι οποίοι αποτυπώνουν:

- την οικονομική επιβάρυνση κάθε χρηματοδοτικού φορέα (HF-Health Funding),
- την κατεύθυνση της υγειονομικής δαπάνης ανά προμηθευτή υγείας (HP-

¹⁰ ΕΛΣΤΑΤ, (2017). *Σύστημα Λογαριασμών Υγείας 2015*. Διαθέσιμο στη δ/ση <http://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SHE35/> [Πρόσβαση 28 Ιουλίου 2017].

¹¹ OECD, (2000). *A System of Health Account*. Διαθέσιμο στη δ/ση <https://www.oecd.org/els/health-systems/1841456.pdf> [Πρόσβαση 28 Ιουλίου 2017].

Health Provider),

- την κατεύθυνση της δαπάνης ανά υγειονομική δραστηριότητα (HC-Health Care),

Κύριος σκοπός της καταγραφής της χρηματοδότησης της υγειονομικής δαπάνης με βάση το Σύστημα Δαπανών Υγείας (SHA) 2011 είναι η επίτευξη διεθνούς συγκρισιμότητας μεταξύ ομοειδών μεγεθών που θα αφορούν τις δαπάνες υγείας, ικανοποιώντας παράλληλα τη βασική αρχή που πρέπει να διέπει τη δημιουργία αλλά και τη λειτουργία ενός οποιουδήποτε συστήματος διεθνών λογαριασμών. Πιο συγκεκριμένα, με βάση το παραπάνω σύστημα (ΣΛΥ 2011) για κάθε κατηγορία δαπάνης αποτυπώνονται τα παρακάτω στοιχεία:

- ο φορέας από τον οποίο έχει χρηματοδοτηθεί η κατηγορία δαπάνης - π.χ. Υπουργεία (HF1.1), Ταμεία Κοινωνικής Ασφάλισης (HF1.2), Νοικοκυριά (HF 3.1) κλπ.,
- ο προμηθευτής υγείας στον οποίο κατευθύνεται αυτή η δαπάνη - π.χ. Γενικά Νοσοκομεία (HP 1.1), Ιατρεία (HP 3.1), Οδοντιατρεία (HP 3.2) κλπ.,
- το είδος της υγειονομικής δραστηριότητας στην οποία αφορά η κάθε δαπάνη - π.χ. Ενδο-νοσοκομειακή περίθαλψη (HC 1.1), Εξω-νοσοκομειακή περίθαλψη (HC 1.3) κλπ.

Το παραπάνω σύστημα λογαριασμών υγείας (ΣΛΥ 2011), έχει ήδη υιοθετηθεί από τις περισσότερες χώρες του ΟΟΣΑ, καθώς η εφαρμογή του σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ είναι υποχρεωτική, σύμφωνα με τον ευρωπαϊκό Κανονισμό με σκοπό την παροχή των οικονομικών δεδομένων υγείας (από το έτος 2003 και μετά) προς τους τρεις οργανισμούς ΟΟΣΑ, Eurostat και ΠΟΥ, μέσω κοινού ερωτηματολογίου που έχουν αναπτύξει οι προαναφερθέντες τρεις οργανισμοί. (βλ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β).

1.3 Το ζήτημα της αξιοπιστίας στατιστικών δεδομένων - Προσέγγιση προβλημάτων αξιοπιστίας, διερεύνηση και παρουσίαση ενδεδειγμένων λύσεων

Θεσμικοί και οργανωτικοί παράγοντες επηρεάζουν σημαντικά την αποτελεσματικότητα και την αξιοπιστία μιας στατιστικής αρχής που αναπτύσσει,

παράγει και διαχέει ευρωπαϊκές στατιστικές. Απαραίτητα στοιχεία πρέπει να είναι η επαγγελματική ανεξαρτησία, η εντολή συλλογής δεδομένων, η επάρκεια των πόρων, η δέσμευση για την ποιότητα, το στατιστικό απόρρητο, η αμεροληψία και η αντικειμενικότητα.

Τα ευρωπαϊκά και άλλα διεθνή πρότυπα, οι κατευθυντήριες γραμμές και οι καλές πρακτικές πρέπει να ακολουθούνται πιστά κατά τις διαδικασίες που εφαρμόζουν οι στατιστικές αρχές για την οργάνωση, τη συλλογή, την επεξεργασία και τη διάχυση των ευρωπαϊκών στατιστικών. Η αξιοπιστία των στατιστικών πρέπει να ενισχύεται από μια καλή εικόνα για ορθή διαχείριση και αποτελεσματικότητα. Οι σχετικές πτυχές είναι η ορθή μεθοδολογία, οι κατάλληλες στατιστικές διαδικασίες, ο μη υπερβολικός φόρτος των ερευνώμενων και η σχέση κόστους – αποτελεσματικότητας των στατιστικών ερευνών. Τα στατιστικά δεδομένα που διατίθενται πρέπει να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των χρηστών, να πληρούν τα ευρωπαϊκά πρότυπα ποιότητας και να ικανοποιούν τις ανάγκες των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων, κυβερνήσεων, ερευνητικών ιδρυμάτων, επιχειρηματιών και του ευρύτερου κοινού. Το στατιστικό έργο θα πρέπει να χαρακτηρίζεται από χρησιμότητα, ακρίβεια, αξιοπιστία, εγκαιρότητα και συγκρισιμότητα δεδομένων και άμεση προσβασιμότητα στους χρήστες¹².

Επομένως, κρίσιμοι παράγοντες για την προώθηση ή ανάσχεση των στόχων της στατιστικής πολιτικής στο πλαίσιο της αξιοπιστίας των στατιστικών δεδομένων αποτελούν:

- Η ύπαρξη θεσμικού πλαισίου που κατοχυρώνει την ανεξαρτησία δράσης των στατιστικών υπηρεσιών με υιοθέτηση στατιστικών μοντέλων και μεθοδολογικών προτύπων δράσης που οδηγούν σε αντικειμενικά και αξιόπιστα στατιστικά στοιχεία.
- Η στελέχωση των στατιστικών υπηρεσιών με ανθρώπινο δυναμικό υψηλής επιστημονικής κατάρτισης και εκπαίδευσης με συνεχή παρακολούθηση επιμορφωτικών προγραμμάτων στοχευόμενης επιλογής.

---

¹² Eurostat, (2011), *Κώδικας Ορθής Πρακτικής για τις Ευρωπαϊκές Στατιστικές*, Λουξεμβούργο.

- Η διάθεση των αναγκαίων οικονομικών πόρων και τεχνολογικής υποδομής για την επίτευξη του *optimum* της άσκησης αποτελεσματικής δημόσιας στατιστικής πολιτικής.

Η εθνική στατιστική δημόσια πολιτική καθορίζεται σε σχέση με αυστηρές δεσμεύσεις που απορρέουν από το ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο και τους διεθνείς οργανισμούς που παράγουν στατιστικές καθώς και από την εσωτερική έννομη τάξη ακολουθώντας συγκεκριμένες διαδικασίες που αποσκοπούν στην υπέρβαση προβλημάτων αξιοπιστίας και ποιότητας των παραγόμενων στατιστικών στοιχείων και αποτελούν χαρακτηριστικό δείγμα πρόσφορων λύσεων και αφορούν:

α) Εναρμόνιση με τις απαιτήσεις της Στατιστικής Υπηρεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Eurostat) και Διεθνείς Οργανισμούς (ΟΟΣΑ, ΟΗΕ, Διεθνές Στατιστικό Ινστιτούτο).

Η Στατιστική Υπηρεσία της ΕΕ (Eurostat) μέσω της Επιτροπής του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος (ESSC), που αποτελείται από τους επικεφαλής των στατιστικών υπηρεσιών των κρατών μελών, παρέχει τις γενικές κατευθυντήριες γραμμές για το πλαίσιο ανάπτυξης του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος μέσα από τη διαδικασία της διαβούλευσης και της ψηφοφορίας των κρατών μελών που συμμετέχουν.

- Η εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών εξειδικεύεται σε υιοθέτηση διαδικασιών και δράσεων παραγωγής στατιστικών δεδομένων μέσω της λειτουργίας σε επίπεδο υπηρεσιακών παραγόντων.
- Το τελικό προϊόν των ανωτέρω διαδικασιών λαμβάνει τη μορφή Αποφάσεων - Οδηγιών που ενσωματώνονται στην εσωτερική έννομη τάξη και Κανονισμών ψηφισμένων από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και Κοινοβούλιο άμεσα εκτελεστών.
- Ο εθνικός στατιστικός φορέας υιοθετεί και εξειδικεύει σε συγκεκριμένες δράσεις στατιστικών ερευνών με παραγωγή στατιστικού προϊόντος και υιοθέτηση κανόνων πιστοποίησης και διάχυσης των παραγόμενων στατιστικών στοιχείων.

β) Διαμόρφωση εθνικής εσωτερικής αξιόπιστης στατιστικής δημόσιας πολιτικής.

Η εθνική εσωτερική στατιστική δημόσια πολιτική αποσκοπεί στη βελτίωση και στη συνεχή διασφάλιση της ποιότητας και αξιοπιστίας των στατιστικών μέσω της πιστής εφαρμογής του ισχύοντος κάθε φορά ελληνικού και ευρωπαϊκού πλαισίου για τις στατιστικές.

Διαδικασίες και στάδια διαμόρφωσής της:

- Εντοπισμός των αναγκών των χρηστών και διαρκή συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη (Ερευνα Ικανοποίησης Χρηστών, Συνέδρια Χρηστών).
- Εισήγηση - γνωμοδότηση της Συμβουλευτικής Επιτροπής του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος (ΣΥΕΠΕΛΣΣ), που αποτελείται από εκπροσώπους φορέων που χρησιμοποιούν στατιστικά στοιχεία, στη συνεκτίμηση των αναγκών των χρηστών, στο συντονισμό των στρατηγικών στόχων και προτεραιοτήτων της εθνικής πολιτικής στατιστικής πληροφόρησης. Ιδιαίτερα γνωμοδοτεί στον εθνικό στατιστικό φορέα για α) τομείς ανάπτυξης νέων στατιστικών από το Ελληνικό Στατιστικό Σύστημα (ΕΛΣΣ) β) την εναλλαγή ή μη της προτεραιότητας της παραγωγής υφισταμένων στατιστικών από το ΕΛΣΣ γ) τον τρόπο αύξησης της χρησιμότητας στατιστικών για τους χρήστες και δ) το κόστος των στατιστικών ερευνών.
- Λήψη απόφασης από τον επικεφαλής του εθνικού στατιστικού φορέα που περιβάλλεται τον ανάλογο νομικό τύπο, για διενέργεια συγκεκριμένων στατιστικών ερευνών είτε μέσω λήψης δεδομένων από διοικητικές πηγές είτε με διενέργεια δειγματοληπτικών ερευνών (τακτικές ή *ad hoc*).
- Παρακολούθηση και συντονισμό όλων των φορέων του ΕΛΣΣ που συμβάλλουν στην παραγωγή του στατιστικού προϊόντος από τον επικεφαλής του Εθνικού Στατιστικού Φορέα.
- Πιστοποίηση ως «επίσημων» των στατιστικών που παράγουν οι φορείς του ΕΛΣΣ από τον επίσημο εθνικό στατιστικό φορέα (ΕΛΣΤΑΤ).
- Βελτίωση των στατιστικών δράσεων του εθνικού φορέα με βάση τις συστάσεις των τακτικών Εκθέσεων Επιθεώρησης των Ομοτίμων (συμμετέχουν κράτη μέλη της ΕΕ) αναφερόμενες στο θεσμικό πλαίσιο του

ΕΛΣΣ σε διενεργούμενες έρευνες ή έρευνες που πρέπει να πραγματοποιηθούν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Η ανεξάρτητη λειτουργία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ)

2.1 Η εφαρμογή του νέου κανονιστικού πλαισίου, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Στατιστικής Υπηρεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Eurostat)

Τον Απρίλιο του 2015 τροποποιήθηκε ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 223/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις Ευρωπαϊκές Στατιστικές από τον νέο Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2015/759. Αντικειμενικός σκοπός της ανωτέρω τροποποίησης ήταν: α) η ενίσχυση της επαγγελματικής ανεξαρτησίας¹³ και του συντονιστικού ρόλου των εθνικών Στατιστικών Υπηρεσιών, β) η βελτίωση της πρόσβασης των στατιστικών Αρχών (εθνικές Στατιστικές Υπηρεσίες και άλλες εθνικές Αρχές που παράγουν ευρωπαϊκές στατιστικές) σε διοικητικά στοιχεία και γ) η διασφάλιση πολιτικής υποστήριξης στην εφαρμογή του Κώδικα Ορθής Πρακτικής (ΚοΠ)¹⁴ για τις ευρωπαϊκές στατιστικές, μέσω της υπογραφής της Δέσμευσης για την Εμπιστοσύνη στις Στατιστικές (Commitment on Confidence in Statistics¹⁵).

Ενδεικτικά απαριθμούνται οι αλλαγές που εισήγαγε ο νέος Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2015/759:

- Επιβάλλεται στα κράτη μέλη η υποχρέωση να διασφαλίζουν την επαγγελματική ανεξαρτησία των επικεφαλής των εθνικών Στατιστικών Υπηρεσιών και των επικεφαλής στατιστικών των άλλων εθνικών Αρχών.
- Προσδιορίζεται σαφώς η αποκλειστική αρμοδιότητα των επικεφαλής των εθνικών Στατιστικών Υπηρεσιών στη λήψη αποφάσεων για όλα τα θέματα

---

¹³ Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Συμβούλιο, (2009), *Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 223/2009 για τις Ευρωπαϊκές Στατιστικές*, Βρυξέλλες.

¹⁴ Eurostat, (2011), *Κώδικας Ορθής Πρακτικής για τις Ευρωπαϊκές Στατιστικές*, Λουξεμβούργο.

¹⁵ Eurostat, (2012), *Commitment on Confidence in Statistics*, Official Journal of the European Union L 251/49 Διαθέσιμο στη δ/νση <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32012D0504&rid=1> [Πρόσβαση 28 Ιουλίου 2017].

που αφορούν στην παραγωγή και διάχυση των στατιστικών δεδομένων, στις στατιστικές δραστηριότητες και στην εσωτερική διαχείριση της Στατιστικής Υπηρεσίας, καθώς και στην άσκηση των στατιστικών καθηκόντων τους εντός της Στατιστικής Υπηρεσίας με ανεξάρτητο τρόπο.

- Προσδιορίζεται ο συντονιστικός ρόλος των επικεφαλής των εθνικών Στατιστικών Υπηρεσιών εντός του εθνικού στατιστικού συστήματος.
- Επιβάλλεται στα κράτη μέλη η υποχρέωση να ακολουθούν διαφανείς διαδικασίες πρόσληψης και διορισμού των επικεφαλής των εθνικών Στατιστικών Υπηρεσιών και, κατά περίπτωση, των επικεφαλής στατιστικών των άλλων εθνικών Αρχών.
- Παρέχεται στα κράτη μέλη η δυνατότητα σύστασης εθνικών φορέων για τη διασφάλιση της επαγγελματικής ανεξαρτησίας των παραγωγών ευρωπαϊκών στατιστικών.
- Εισάγονται οι Δεσμεύσεις για την Εμπιστοσύνη στις Στατιστικές ως ένα μέτρο για τη διασφάλιση της εμπιστοσύνης του κοινού στις ευρωπαϊκές στατιστικές και στην επίτευξη προόδου, στην εφαρμογή, σε εθνικό επίπεδο, των αρχών του ΚοΠ για τις ευρωπαϊκές στατιστικές. Ενισχύεται το δικαίωμα πρόσβασης των εθνικών Στατιστικών Υπηρεσιών σε πάσης φύσεως διοικητικά αρχεία και χρήσης των αρχείων αυτών για την παραγωγή ευρωπαϊκών στατιστικών, και παρέχεται στις εθνικές Στατιστικές Υπηρεσίες το δικαίωμα να συμμετέχουν στον αρχικό σχεδιασμό, την μετέπειτα ανάπτυξη ή κατάργηση των διοικητικών αρχείων, διευκολύνοντας με αυτό τον τρόπο την περαιτέρω χρήση των αρχείων αυτών για την παραγωγή των ευρωπαϊκών στατιστικών και συμβάλλοντας στη μείωση της επιβάρυνσης των ερευνώμενων.

Με σκοπό την εναρμόνισή του με τον ανωτέρω ευρωπαϊκό στατιστικό νόμο, ο ελληνικός στατιστικός νόμος 3832/2010 τροποποιήθηκε τον Ιούλιο του 2015 από το νόμο 4334/2015 (ΦΕΚ 80/τ. Α΄/16.7.2015), έτσι ώστε να υπάρξει περαιτέρω διασφάλιση της επαγγελματικής ανεξαρτησίας της ΕΛΣΤΑΤ και να υλοποιηθούν οι σχετικές βελτιωτικές δράσεις στο πλαίσιο της εφαρμογής των συστάσεων της

Έκθεσης¹⁶ από την Επιθεώρηση Ομοτίμων¹⁷ (Peer Review), που πραγματοποιήθηκε στην Ελλάδα το Νοέμβριο του 2014, από ομάδα επιθεωρητών του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος για την εφαρμογή του ΚοΠ, στο πλαίσιο αντίστοιχων επιθεωρήσεων που έλαβαν χώρα σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ και στις χώρες της ΕΖΕΣ. Η τροποποίηση του στατιστικού νόμου αποσαφήνισε, μεταξύ άλλων, θέματα που αφορούν:

- στη σύσταση, τη σύνθεση, το ρόλο και τις αρμοδιότητες της Συμβουλευτικής Επιτροπής του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος (ΣΥΕΠΕΛΣΣ) (άρθρο 3), η οποία αποτελείται από εκπροσώπους των φορέων που χρησιμοποιούν στατιστικά στοιχεία και συνδράμει την ΕΛΣΤΑΤ όσον αφορά τη συνεκτίμηση των αναγκών των χρηστών στο συντονισμό των στρατηγικών στόχων και των προτεραιοτήτων της εθνικής πολιτικής στατιστικής πληροφόρησης,
- στη λειτουργία της Συμβουλευτικής Επιτροπής Ορθής Πρακτικής, η οποία καταρτίζει ετήσια έκθεση για την εφαρμογή των αρχών 1 - 6 του Κώδικα Ορθής Πρακτικής (ΚοΠ) στο ΕΛΣΣ,
- στη δυνατότητα της ΕΛΣΤΑΤ να παρέχει τη γνώμη της, πριν από την κατάθεση στη Βουλή κάθε διάταξης, που αφορά την ίδια την Αρχή ή τις επίσημες στατιστικές της χώρας, καθώς και κατά τη δημιουργία νέων διοικητικών πηγών και δημόσιων μητρώων ή αρχείων,
- στη διαδικασία επιλογής του Προέδρου της ΕΛΣΤΑΤ.
- **Συντονισμός μεταξύ των φορέων του ΕΛΣΣ και της ΕΛΣΤΑΤ**

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του στατιστικού νόμου 3832/2010, όπως ισχύει, η ΕΛΣΤΑΤ συντονίζει όλες τις δραστηριότητες των λοιπών φορέων του ΕΛΣΣ που αφορούν στην ανάπτυξη, παραγωγή και διάδοση των επίσημων στατιστικών της χώρας, έτσι ώστε οι στατιστικές αυτές να αναπτύσσονται, παράγονται και διαχέονται σύμφωνα με τις αρχές του ΚοΠ. Έχουν υπογραφεί μνημόνια συνεργασίας μεταξύ της

---

¹⁶ Eurostat, (2015). *Peer Review Report*. Διαθέσιμο στη δ/νση <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/64157/4372828/2015-EL-Report/488eadf4-da69-40db-b48b-884c6ac4937c> [Πρόσβαση 28 Ιουλίου 2017].

¹⁷ ΕΛΣΤΑΤ, (2015), *Επιθεώρηση ομοτίμων*. Διαθέσιμο στη δ/νση <http://www.statistics.gr/peer-review> [Πρόσβαση 24 Αυγούστου 2017].

ΕΛΣΤΑΤ και φορέων του ΕΛΣΣ, καθορίζοντας το πλαίσιο συνεργασίας τους σε συγκεκριμένους στατιστικούς τομείς. Η ΕΛΣΤΑΤ συλλέγει κατ' έτος πληροφορίες για τις προγραμματιζόμενες για το επόμενο έτος στατιστικές εργασίες των λοιπών φορέων του ΕΛΣΣ, καθώς και για την υλοποίηση των στατιστικών εργασιών του προηγούμενου έτους.

Με σκοπό την ενίσχυση του συντονισμού εντός και μεταξύ των φορέων του ΕΛΣΣ και σε εφαρμογή σχετικών συστάσεων της Έκθεσης της Επιθεώρησης Ομοτίμων, η ΕΛΣΤΑΤ ζήτησε από όλους τους φορείς του ΕΛΣΣ να ορίσουν στατιστικό επικεφαλής, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην αρχή 1 του ΚοΠ για τις ευρωπαϊκές στατιστικές. Ακολούθως, προέβη στη σύσταση Συντονιστικής Επιτροπής του ΕΛΣΣ, της οποίας μέλη είναι οι ανωτέρω στατιστικοί επικεφαλής με προεδρεύοντα τον Πρόεδρο της ΕΛΣΤΑΤ. Το έργο της Συντονιστικής Επιτροπής του ΕΛΣΣ είναι να γνωμοδοτεί στην ΕΛΣΤΑΤ για τον Κανονισμό Στατιστικών Υποχρεώσεων, για τις προτεραιότητες του ΕΛΣΣ με βάση τις εξελίξεις σε εθνικό και διεθνές επίπεδο και τα μέτρα για τη μείωση του διοικητικού κόστους ανταπόκρισης των φορέων του ΕΛΣΣ, καθώς και για διάφορα θέματα που σχετίζονται με την παραγωγή στατιστικών εντός του ΕΛΣΣ. Η έναρξη των εργασιών της Επιτροπής πραγματοποιήθηκε εντός του 2016 και αναμένεται να συμβάλει αποτελεσματικά στην ενίσχυση του συντονισμού των δραστηριοτήτων του ΕΛΣΣ.

Περαιτέρω ενίσχυση του συντονισμού μεταξύ των φορέων του ΕΛΣΣ αναμένεται στο πλαίσιο της διαδικασίας πιστοποίησης ως «επίσημων» των στατιστικών που παράγονται από τους ανωτέρω φορείς, η οποία έχει αρχίσει και θα συνεχισθεί κατά την τριετία 2017 - 2019.

- **Πιστοποίηση των στατιστικών των φορέων του ΕΛΣΣ από την ΕΛΣΤΑΤ**

Βασική υποχρέωση της ΕΛΣΤΑΤ είναι, σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 11 του Νόμου 3832/2010, η πιστοποίηση ως «επίσημων» των στατιστικών που παράγονται από τους άλλους φορείς του ΕΛΣΣ. Η πιστοποίηση αποτελεί σημαντικό παράγοντα για τη βελτίωση της ποιότητας και αξιοπιστίας των στατιστικών του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος (ΕΛΣΣ).

Μετά τις δυο πιστοποιήσεις που διενήργησε κατά τα έτη 2013 και 2014, η ΕΛΣΤΑΤ ολοκλήρωσε την καταγραφή των αρχών στο βασικό έντυπο που

χρησιμοποιείται για την πιστοποίηση των στατιστικών των φορέων του ΕΛΣΣ με τίτλο «*Παρουσίαση των αρχών και διαδικασιών για την πιστοποίηση των στατιστικών των φορέων του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος*¹⁸». Το έντυπο αυτό παρουσιάζει τις αρχές που υιοθετεί η ΕΛΣΤΑΤ κατά την πιστοποίηση των επίσημων στατιστικών, περιγράφει τις διαδικασίες πιστοποίησης, τις απαιτήσεις για την κατάρτιση των Εκθέσεων Ποιότητας για κάθε στατιστική διαδικασία παραγωγής επίσημων στατιστικών και τη γραπτή τεκμηρίωση που παρέχεται κατά την έναρξη της διαδικασίας. Η ΕΛΣΤΑΤ πραγματοποίησε, κατά το έτος 2015, το βασικό στάδιο της πιστοποίησης των στατιστικών όλων των εθνικών Αρχών του ΕΛΣΣ.

Η ανωτέρω διαδικασία πιστοποίησης θα συνεχιστεί με τις στατιστικές των υπολοίπων φορέων του ΕΛΣΣ. Η ΕΛΣΤΑΤ ολοκλήρωσε κατά το έτος 2016 το βασικό στάδιο πιστοποίησης των στατιστικών τεσσάρων υπουργείων της ελληνικής δημόσιας διοίκησης και ανέλαβε εντός του 2017 πρωτοβουλίες για την επίσπευση της υλοποίησης των βασικών βημάτων από τους φορείς του ΕΛΣΣ, ώστε να αρχίσει, κατά το 2018, τη διαδικασία αξιολόγησης της πιστοποίησης των επιμέρους στατιστικών τους. Προγραμματίζεται η συνέχιση μέχρι και το 2019 της πιστοποίησης των στατιστικών των εθνικών Αρχών του ΕΛΣΣ, με σκοπό την ολοκλήρωσή της.

Η ΕΛΣΤΑΤ συνεχίζει την αυτο-αξιολόγηση των παραγόμενων στατιστικών της που έχει ήδη ξεκινήσει, έτσι ώστε, σε συνδυασμό με την πιστοποίηση των στατιστικών των φορέων του ΕΛΣΣ και το γενικότερο συντονισμό των στατιστικών εργασιών του ΕΛΣΣ από την ΕΛΣΤΑΤ, να βελτιωθεί η συγκρισιμότητα και η συνέπεια των στατιστικών του ΕΛΣΣ.

2.2 Ανάπτυξη επιχειρημάτων για την αναγκαιότητα αξιοπιστίας των ελληνικών στατιστικών δεδομένων

Μια εθνική δημόσια στατιστική πολιτική οφείλει να παρέχει στην ΕΕ, στην παγκόσμια κοινότητα και στο ευρύ κοινό ανεξάρτητες, αξιόπιστες, υψηλής ποιότητας πληροφορίες για την οικονομία και την κοινωνία σε ευρωπαϊκό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, καθιστώντας τις πληροφορίες διαθέσιμες σε όλους για τη

---

¹⁸ ΕΛΣΤΑΤ, (2015). *Παρουσίαση των αρχών και διαδικασιών για την πιστοποίηση των στατιστικών των φορέων του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος*. Διαθέσιμο στη δ/ση http://www.statistics.gr/documents/20181/1196143/Principles_ELSS_GR.pdf/cc491020-757a-4882-8a27-ca50a821fa5c [Πρόσβαση 25 Αυγούστου 2017].

λήψη αποφάσεων, την έρευνα και το διάλογο. Η ανωτέρω παροχή αποτελεί τον κατεξοχήν στρατηγικό στόχο της εθνικής δημόσιας στατιστικής πολιτικής.

Η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) αποτελεί τον κατεξοχήν φορέα χάραξης και άσκησης δημόσιας στατιστικής πολιτικής μέσα από την κατάρτιση του Ελληνικού Στατιστικού Προγράμματος (ΕΛΣΠ).

Στο ΕΛΣΠ καθορίζονται οι προτεραιότητες εργασιών του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος (ΕΛΣΣ), δηλαδή της ΕΛΣΤΑΤ και των λοιπών φορέων του ΕΛΣΣ, έτσι ώστε το στατιστικό σύστημα της χώρας να μπορεί να ικανοποιεί τις ενωσιακές και διεθνείς υποχρεώσεις όσον αφορά τις απαιτούμενες στατιστικές προς κατάρτιση, με πλήρη ικανοποίηση του κριτηρίου της ποιότητας και της αξιοπιστίας. Οι προτεραιότητες αυτές καθορίζονται λαμβάνοντας επίσης υπόψη τους απαιτούμενους ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους, καθώς και τη διοικητική επιβάρυνση που συνεπάγεται η κατάρτιση των σχετικών στατιστικών.

Μετά από μία μακρά περίοδο έκφρασης επιφυλάξεων των ελληνικών δημοσιονομικών κυρίως μεγεθών από τη Στατιστική Υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Eurostat) που αποτυπώθηκε με χαρακτηριστικούς αστερίσκους στα δημοσιονομικά μεγέθη, η Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία, μετά τις αναθεωρήσεις των δημοσιονομικών στατιστικών του έτους 2004, αλλά κυρίως με την αναθεώρηση των στοιχείων του ελλείμματος του έτους 2009, σύμφωνα με τη μεθοδολογία του European System of Accounts (ESA) έτους 1995 (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2223/1996), η οποία τροποποιήθηκε με τη μεθοδολογία έτους 2010 και εφαρμόζεται σε όλα τα κράτη μέλη από τον Σεπτέμβριο του 2014 (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 549/2013), στιγματίστηκε ως πάροχος μη αξιόπιστων στατιστικών μεγεθών με αποτέλεσμα η ορολογία «greek statistics» να αποτελεί συνώνυμο της αναξιοπιστίας, της αδιαφάνειας, της ανεπάρκειας, της έλλειψης ποιοτικών δεδομένων, με τεράστιο αρνητικό αντίκτυπο στη διεθνή εικόνα της χώρας.

Η προβληματική αποτύπωση των δημοσιονομικών στατιστικών μεγεθών, ως συνέπεια της ελλειμματικής τροφοδότησης της Ελληνικής Στατιστικής Υπηρεσίας από τους υπόχρεους για παροχή στοιχείων φορείς, με αξιόπιστα οικονομικά δεδομένα, η προβληματική μεθοδολογική προσέγγιση κατά τη διαδικασία κατάρτισης και επεξεργασίας των στατιστικών δεδομένων αλλά και η πιθανή έντονη «εντύπωση» παρεμβολής πολιτικών σκοπιμοτήτων ή και παρεμβάσεων, αποτελούσαν ένα

εκρηκτικό μίγμα που σε συγκεκριμένες ιστορικές περιόδους χαρακτηρίζονται από έντονη πολιτική αντιπαράθεση. Τα ανωτέρω έφεραν στο φως της δημοσιότητας και κατέδειξαν μια προβληματική απεικόνιση των δημοσιονομικών μεγεθών με σημαντικές αποκλίσεις των στατιστικών χρονοσειρών. (Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Έκθεση για τα στατιστικά στοιχεία δημοσίου ελλείμματος και χρέους της Ελλάδος, Βρυξέλες 8/1/2010.COM(2010) 1 final, όπου επισήμανε μια «σειρά παρατυπιών στους θεσμικούς μηχανισμούς και στην πρακτική κατάρτισης των δημοσιονομικών στοιχείων της Ελλάδος» στο πλαίσιο πολλών ετών κατά το οποίο η Eurostat εξέφραζε επιφυλάξεις).

Αυτό το γεγονός είχε ως αποτέλεσμα τη χαμηλή εμπιστοσύνη των ελληνικών στατιστικών στοιχείων πρώτα στον ελληνικό χώρο εκ μέρους της επιστημονικής και επιχειρηματικής κοινότητας, με μειωμένη αποδοχή τους κατά την εκπόνηση επιστημονικών και επιχειρηματικών μελετών, την αυξημένη καχυποψία των μέσων μαζικής ενημέρωσης αλλά και των απλών χρηστών των στατιστικών στοιχείων.

Στο επίπεδο της ΕΕ (Συμπεράσματα του Συμβουλίου Οικονομικών Υποθέσεων της ΕΕ (ECOFIN) της 10^{ης} Νοεμβρίου 2009 και της 19^{ης} Ιανουαρίου 2010, σύμφωνα με τα οποία η Επιτροπή κλήθηκε να ετοιμάσει έκθεση σχετικά με τα «προβλήματα που ανέκυψαν εκ νέου στις δημοσιονομικές στατιστικές της Ελλάδος και να προτείνει τα κατάλληλα μέτρα που πρέπει να ληφθούν» καθώς και να «στηρίζει τις προσπάθειες των ελληνικών αρχών να επιλύσουν τα στατιστικά προβλήματα, να βελτιώσουν τη συλλογή και επεξεργασία των στατιστικών του κράτους και να προτείνουν μέτρα εναρμόνισης του ΕΛΣΣ με τις απαιτήσεις της ΕΕ») και της διεθνούς κοινότητας, αποτέλεσε πεδίο έντονης κριτικής και εκπεφρασμένης απαξίας των ελληνικών στατιστικών μεγεθών με αποτέλεσμα την εκπόνηση και εφαρμογή προγραμμάτων διορθωτικής πορείας και ενσωμάτωσης των ευρωπαϊκών και διεθνών προτύπων και καλών πρακτικών από την ΕΕ, με συνεχείς μεθοδολογικές επισκέψεις κλιμακίων εμπειρογνομόνων της Eurostat.

Από την Επιτροπή καθιερώθηκε σε συνεργασία με τις ελληνικές στατιστικές αρχές, τον Απρίλιο του 2010, το Κοινό Συνολικό Σχέδιο Δράσης για τις ελληνικές στατιστικές (Joint Overall Statistical Greek Action Plan - JOSGAP), κατόπιν πρότασης του Συμβουλίου ECOFIN της 19^{ης} Ιανουαρίου 2010, ώστε να αντιμετωπίσει τις στατιστικές και θεσμικές ανεπάρκειες διακυβέρνησης.

Η αποτύπωση της αναξιοπιστίας των ελληνικών στατιστικών δημοσιονομικών μεγεθών, κατεγράφη με την απαξία των αγορών χρήματος προς την Ελληνική Πολιτεία, η οποία εκφράστηκε με τη φρενήρη άνοδο των επιτοκίων δανεισμού της χώρας και με την υποβάθμιση της πιστοληπτικής της ικανότητας από διεθνείς οίκους αξιολόγησης.

Καθίσταται πλέον εναργές ότι η αξιοπιστία και η ποιότητα των στατιστικών μεγεθών μίας χώρας, αντανακλάται στην αποδοχή χωρίς επιφυλάξεις και τη χρησιμοποίησή τους στο εσωτερικό της, για λήψη ορθολογικών αποφάσεων και χάραξη πολιτικών, στο οικονομικό, πολιτικό και κοινωνικό πεδίο, από πολιτικούς, οικονομολόγους, επιχειρηματίες αλλά και από επιστήμονες αναλυτές.

Στο επίπεδο της ΕΕ αλλά και της διεθνούς κοινότητας αποτελεί δείκτη αξιοπιστίας της χώρας, που έχει ως άμεση συνέπεια την αναβάθμισή της στο πολιτικό και οικονομικό «χρηματιστήριο» των υγιών κρατών - οικονομιών, με απτά αποτελέσματα στη διεθνή αποδοχή της χώρας και τη δυνατότητα της άντλησης οικονομικών πόρων και κεφαλαίων από τις διεθνείς χρηματαγορές.

2.3 Συγκλίσεις και αποκλίσεις από τις διεθνείς και ευρωπαϊκές πρακτικές και θεσμούς

Η ΕΛΣΤΑΤ στο πλαίσιο αναβάθμισης της ποιότητας και της αξιοπιστίας του παραγόμενου στατιστικού έργου με στόχο να συγκλίνει στο ευρωπαϊκό κεκτημένο περιορίζοντας στο ελάχιστο δυνατόν τις αποκλίσεις από τις σταθερές του Ευρωπαϊκού αλλά και Διεθνούς Στατιστικού Συστήματος, συνεχίζει την υλοποίηση των δράσεων του Κοινού Συνολικού Σχεδίου Δράσης για τις Ελληνικές Στατιστικές (JOSGAP), το οποίο τέθηκε σε εφαρμογή το 2010, με στόχο την πλήρη εναρμόνιση του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος με το Ευρωπαϊκό Στατιστικό Σύστημα. Στις δράσεις που περιλαμβάνονταν στην αρχική έκδοση του JOSGAP, προστέθηκαν, κατά την περίοδο 2010 – 2012, νέες δράσεις για την κάλυψη θεμάτων που δεν είχαν περιληφθεί στην αρχική του έκδοση, οι οποίες αποσκοπούν στη βελτίωση του θεσμικού πλαισίου του ΕΛΣΣ, και σε βελτιωτικές δράσεις που αποφασίσθηκαν στο πλαίσιο υλοποίησης των συστάσεων της έκθεσης της Επιθεώρησης Ομοτίμων (peer review).

Για την επίτευξη των στόχων καθοριστική είναι η πλήρης εφαρμογή της Δέσμευσης για την Εμπιστοσύνη στις Στατιστικές (Commitment on Confidence in Statistics) που υπογράφηκε από την Ελληνική Κυβέρνηση και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2012.

- Μεταξύ των συγκεκριμένων ενεργειών προς εκπλήρωση των στόχων περιλαμβάνεται η συνέχιση, από την ΕΛΣΤΑΤ, της διαδικασίας πιστοποίησης των στατιστικών των φορέων του ΕΛΣΣ, η οποία σημείωσε σημαντική πρόοδο κατά την προηγούμενη τριετία, και της αυτο-αξιολόγησης των παραγόμενων στατιστικών της, καθώς και η ολοκλήρωση των υπολειπόμενων δράσεων του πολυδιάστατου Κοινού Συνολικού Σχεδίου Δράσης για τις Ελληνικές Στατιστικές (JOSGAP).
- Ένας σημαντικός αριθμός των ανωτέρω δράσεων του JOSGAP έχει ολοκληρωθεί ή είναι στο στάδιο της ολοκλήρωσης. Η μεγαλύτερη πρόοδος έχει επιτευχθεί στην υλοποίηση των δράσεων του JOSGAP, οι οποίες αποσκοπούν στη βελτίωση της ποιότητας των ελληνικών δημοσιονομικών στατιστικών.
- Επίσης, αξιόλογη πρόοδος σημειώθηκε αναφορικά με την πρόσβαση της ΕΛΣΤΑΤ σε διοικητικά και δη φορολογικά αρχεία για την παραγωγή των στατιστικών της. Η εξασφάλιση στην ΕΛΣΤΑΤ από τις αρμόδιες Αρχές της ανωτέρω πρόσβασης είναι σημαντική για τη βελτίωση της ποιότητας των παραγόμενων στατιστικών της και των στατιστικών του ΕΛΣΣ γενικότερα και, στο πλαίσιο αυτό, η ΕΛΣΤΑΤ θα εντείνει τις προσπάθειές της για την επίτευξή της. Όσον αφορά στις δράσεις που αποσκοπούν στη βελτίωση των διαδικασιών και υποδομών για την παραγωγή των στατιστικών της χώρας, μέσω ενός προγράμματος βραχυπρόθεσμης και μεσοπρόθεσμης τεχνικής υποστήριξης που παρέχεται στην ΕΛΣΤΑΤ από τη Eurostat, η συμβολή των εμπειρογνομόνων του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος στην υλοποίηση των δράσεων αυτών από την έναρξη εφαρμογής του Κοινού Συνολικού Σχεδίου Δράσης για τις Ελληνικές Στατιστικές (JOSGAP) μέχρι σήμερα ήταν καθοριστική.

- Επίσης, η ΕΛΣΤΑΤ συνεχίζει την πραγματοποίηση εκπαιδευτικών σειρών σε εξειδικευμένα στατιστικά θέματα για την επιμόρφωση, τόσο του προσωπικού της όσο και του προσωπικού των άλλων φορέων του ΕΛΣΣ.
- Η Ελληνική Πολιτεία, προκειμένου να ανταποκριθεί στην ανάγκη υπέρβασης της αμφισβήτησης των ελληνικών στατιστικών στοιχείων, διερευνώντας τους παράγοντες, τις συνθήκες, τις διαρθρωτικές αδυναμίες και τις τυχόν πολιτικές παρεμβάσεις, ανέλαβε νομοθετικές και δομικές πρωτοβουλίες, με στόχο να αποκατασταθεί πλήρως η διαφάνεια και η αξιοπιστία των ελληνικών δημοσιονομικών στατιστικών δεδομένων.
- Θεσπίστηκε η ανεξαρτητοποίηση της Στατιστικής Υπηρεσίας που ελέγχονταν από τον εκάστοτε Υπουργό Οικονομικών και δημιουργήθηκε η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) που ελέγχεται και λογοδοτεί απευθείας στο Ελληνικό Κοινοβούλιο.
- Η ΕΛΣΤΑΤ αντικατέστησε τη Γενική Γραμματεία Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος (ΓΓ ΕΣΥΕ) και συγκροτήθηκε ως ανεξάρτητη αρχή με επιλογή του επικεφαλής της κατόπιν διεθνούς διαγωνισμού από διεθνή επιτροπή, που παρέχει τα εχέγγυα αμερόληπτης κρίσης και θωρακίζει το αποφασιστικό όργανο με προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία, επιταγή που αναφέρεται στον Ευρωπαϊκό Κανονισμό (ΕΚ) 223/2009 και στον τροποποιητικό του, που κάνει μνεία στον ανεξάρτητο χαρακτήρα των Εθνικών Στατιστικών Αρχών και αποτελεί νομικό κείμενο άμεσης εφαρμογής στην ελληνική έννομη τάξη.

Η Ελλάδα αποτέλεσε μία από τις χώρες της ΕΕ που σε σειρά ετών επέδειξε σημαντική δυσκολία συμμόρφωσης με το Ευρωπαϊκό Στατιστικό Σύστημα και εναρμόνισης με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο. Εκτός του ζητήματος της μη επαρκούς στελέχωσης της ΕΣΥΕ και των προβλημάτων ποιότητας των στατιστικών στοιχείων υπήρχε το θέμα και η μομφή της μη ανεξάρτητης λειτουργίας της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας μέχρι το έτος 2009 (διαπιστώσεις και αναφορές του επικεφαλής της Eurostat Walter Radermacher για έλλειψη ανεξαρτησίας της ΕΣΥΕ στην από 26.3.2012 επιστολή του προς τη Εξεταστική Επιτροπή της Βουλής των Ελλήνων «*σχετικά με το έλλειμμα του 2009 και τους παράγοντες, που οδήγησαν στην αμφισβήτηση των ελληνικών στατιστικών στοιχείων*»).

- Μεγάλο αριθμό μεθοδολογικών και άλλων επισκέψεων πραγματοποιούσαν κλιμάκια της Eurostat στη χώρα μας πριν το 2010 με αφορμή προβλήματα που εντοπίζονταν στη συλλογή και σύνθεση των ελληνικών δημοσιονομικών στατιστικών.
- Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός των επιφυλάξεων που υπήρχαν στα δελτία τύπου της Eurostat για τις δημοσιονομικές στατιστικές της Ελλάδος επί σειρά ετών. Το στοιχείο αυτό απουσιάζει μετά την ανεξαρτητοποίηση της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής με την εφαρμογή του νέου θεσμικού πλαισίου (ν. 3832/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει), την πλήρη εφαρμογή των ευρωπαϊκών Κανονισμών με την υιοθέτηση των αρχών του Κώδικα Ορθής Πρακτικής, τη θεσμική θωράκιση του επικεφαλής Προέδρου της που εγγυάται τη λειτουργική ανεξαρτησία της ΕΛΣΤΑΤ από κάθε πολιτική παρέμβαση στην ανάπτυξη, παραγωγή και διάχυση των στατιστικών στοιχείων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Συμπεράσματα

3.1 Στόχοι δράσεων για ενδυνάμωση των επιτυχιών και εξάλειψη των αδυναμιών στην προώθηση του εξευρωπαϊσμού του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος (ΕΛΣΣ)

Η ανάπτυξη και βελτίωση των παραγόμενων στατιστικών της χώρας βασίζεται πέραν των δράσεων που πρόκειται να αναληφθούν άμεσα από την ΕΛΣΤΑΤ, στις δράσεις, τις προτεραιότητες και τους στόχους όλων των φορέων που αποτελούν το Ελληνικό Στατιστικό Σύστημα (ΕΛΣΣ). Στο πλαίσιο αυτό, οι φορείς του ΕΛΣΣ έχουν σκιαγραφήσει ένα σύνολο από στόχους για την περίοδο 2017 – 2019, οι οποίοι περιλαμβάνονται στο Ελληνικό Στατιστικό Πρόγραμμα (ΕΛΣΠ) 2017-2019¹⁹, για την κατάρτιση του οποίου οδηγό και σημείο αναφοράς αποτέλεσε το Ευρωπαϊκό Στατιστικό Πρόγραμμα (ΕΣΠ) 2013-2017 και η επέκτασή του για την περίοδο 2018-2020, μέσω της τροποποίησης του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 99/2013²⁰.

Οι στόχοι αυτοί καλύπτουν ένα ευρύ σύνολο θεματικών ενοτήτων και ζητημάτων που άπτονται της συλλογής, παραγωγής και διάχυσης στατιστικής πληροφορίας, με σκοπό να υπερκεράσουν τις αδυναμίες στην προώθηση του εξευρωπαϊσμού του ΕΛΣΣ και να αναπτύξουν τις ακόλουθες δράσεις που περιλαμβάνουν τα εξής:

- Βελτιωμένη χρήση διοικητικών πηγών δεδομένων για την παραγωγή στατιστικών στοχεύοντας, εκτός από τη βελτίωση της ποιότητας και εγκαιρότητας των παραγόμενων στατιστικών και στην εξοικονόμηση ανθρώπινων και οικονομικών πόρων.
- Εκπαίδευση και ανάπτυξη δεξιοτήτων προσωπικού σε στατιστικά θέματα.
- Ανάπτυξη, αναβάθμιση και επέκταση τεχνολογιών συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων για την παραγωγή στατιστικών, στοχεύοντας στη

---

¹⁹ ΕΛΣΤΑΤ, (2016), *Ελληνικό Στατιστικό Πρόγραμμα 2017-2019*, ΦΕΚ 979/τ.Β'/2016, Πειραιάς.

²⁰ EUR-Lex, Πρόσβαση στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, (2013), *Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 99/2013*, Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 39/12. Διαθέσιμο στη διεύθυνση <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R0099&from=EL> [Πρόσβαση 30 Αυγούστου 2017].

μέγιστη δυνατή αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρονται από τις σύγχρονες τεχνολογίες, για βελτιστοποίηση των διαδικασιών, ειδικότερα σε θέματα εξοικονόμησης πόρων και χρόνου.

- Προγραμματιζόμενα έργα ΕΣΠΑ σχετικά με την ανάπτυξη, παραγωγή και διάχυση στατιστικών που θα υλοποιηθούν την τριετία 2017 – 2019.
- Βελτίωση της προσβασιμότητας στις παραγόμενες στατιστικές.
- Τακτικές συναντήσεις με χρήστες στατιστικών στοιχείων.
- Παραγωγή νέων και αναθεωρημένων στατιστικών για την εκπλήρωση εθνικών και ευρωπαϊκών διεθνών υποχρεώσεων.
- Μείωση του φόρτου των ερευνώμενων.
- Βελτίωση της μορφής και του περιεχομένου της ηλεκτρονικής πύλης και των άλλων τρόπων διάχυσης των παραγόμενων στατιστικών, προς εξυπηρέτηση των αναγκών των χρηστών τόσο στην Ελλάδα όσο και διεθνώς, σύμφωνα με τα εξελισσόμενα διεθνή πρότυπα.
- Αρνητικές προτεραιότητες (διακοπή ή τροποποίηση παραγόμενων στατιστικών προϊόντων).
- Ανάπτυξη στατιστικής παιδείας με τη διενέργεια εκπαιδευτικών επισκέψεων μαθητών και φοιτητών.

3.2 Προκλήσεις του Ευρωπαϊκού και του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος

Η ανάγκη για συνεχή εκσυγχρονισμό του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος (ΕΣΣ) και κατ' επέκταση του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος (ΕΛΣΣ) οδήγησε στην ανάπτυξη και αποδοχή του Οράματος 2020 (ESS Vision 2020²¹) του ΕΣΣ ώστε αυτό:

---

²¹ Eurostat, (2017). *ESS Vision 2020*. Διαθέσιμο στη δ/ση <http://ec.europa.eu/eurostat/web/ess/about-us/ess-vision-2020> [Πρόσβαση 30 Αυγούστου 2017].

- να καθοδηγείται από την ποιότητα σε όλες τις δραστηριότητές του και να συνεχίσει να παράγει συνεπείς, χρήσιμες και αξιόπιστες στατιστικές που βασίζονται σε διεθνώς εναρμονισμένες έννοιες, καλά τεκμηριωμένες μεθοδολογίες και ένα αυστηρό πλαίσιο προστασίας των δεδομένων,
- να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των χρηστών με έναν οικονομικά αποτελεσματικό τρόπο,
- να προάγει την αποτελεσματικότητα και να συμβάλλει στην αύξηση της παραγωγικότητας, μέσω της ανταλλαγής μεθόδων, εργαλείων, τεχνολογικών υποδομών, καθώς και δεδομένων και ανθρώπινων πόρων, ανάλογα με την περίπτωση, με βάση νομοθετικά πλαίσια και όλα τα προαπαιτούμενα για τη διασφάλιση του στατιστικού απορρήτου,
- να αξιοποιεί τις ευκαιρίες που παρέχονται από τον ψηφιακό μετασχηματισμό και τις νέες πηγές δεδομένων για την παραγωγή στατιστικών,
- να παρέχει στατιστικά στοιχεία με ένα διαδραστικό και εύκολα κατανοητό τρόπο και να προάγει τη στατιστική παιδεία των ευρωπαϊών πολιτών και των θεσμικών οργάνων.

Το ανωτέρω Όραμα συμφωνήθηκε τον Μάιο του 2014 από την Επιτροπή του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος (European Statistical System Committee – ESSC), η οποία παρέχει επαγγελματική καθοδήγηση στο Ευρωπαϊκό Στατιστικό Σύστημα (ΕΣΣ), ως το κατευθυντήριο πλαίσιο ανάπτυξης του ΕΣΣ μέχρι το 2020.

Οι πέντε (5) βασικοί άξονες του Οράματος 2020 του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος ΕΣΣ συνοψίζονται:

- στον εντοπισμό των αναγκών των χρηστών και στη συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη
- στην ποιότητα των ευρωπαϊκών στατιστικών
- στις νέες πηγές δεδομένων
- στις αποτελεσματικές και ισχυρές στατιστικές διαδικασίες
- στη διάχυση και επικοινωνία των ευρωπαϊκών στατιστικών

Στο πλαίσιο εφαρμογής του Οράματος 2020 του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος έχουν αποφασιστεί και προσδιοριστεί τα ακόλουθα οκτώ (8) κοινά έργα που αποτελούν και το χαρτοφυλάκιό²² (portfolio) του:

- SIMSTAT and REDESIGN (Single Market STATistics and Redesign of Intrastat)
- ESBRS (European System of interoperable Business Registers)
- VALIDATION (Common Data VALIDATION Policy)
- ADMIN (ADMINistrative data sources)
- ESDEN (European Statistical Data Exchange Network)
- SERV (shared SERVices)
- DIGICOM (/UA/PROD) (DIGItal COMmunication, User Analytics and Innovative Products)
- BIGD (BIG DATA)

Η ΕΛΣΤΑΤ μετέχει σε τρία (3) από αυτά (SIMSTAT and REDESIGN, DIGICOM, BIGD).

Στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου DIGICOM, που στοχεύει στην πλήρη αξιοποίηση των ψηφιακών εργαλείων για τη δημιουργία καινοτόμων προϊόντων, με σκοπό τον εκσυγχρονισμό και την αναβάθμιση των στατιστικών προϊόντων και υπηρεσιών, η ΕΛΣΤΑΤ θα προβεί στην:

- κατηγοριοποίηση και ανάλυση των αναγκών των χρηστών, ώστε να καλυφθούν οι εξειδικευμένες ανάγκες τους,
- ανάπτυξη εργαλείων επικοινωνίας, όπως οπτικοποιήσεις, κινούμενες εικόνες, διαδραστικά εργαλεία και εφαρμογές,

---

²² Eurostat, (2017). *ESS Vision 2020 / Implementation portofolio*. Διαθέσιμο στη δ/νση <http://ec.europa.eu/eurostat/web/ess/about-us/ess-vision-2020/implementation-portfolio> [Πρόσβαση 31 Αυγούστου 2017].

- περαιτέρω ανάπτυξη της υποδομής για πρόσβαση σε ανοιχτά δεδομένα (open data) και μικροδεδομένα στατιστικών ερευνών σε μηχαναγνώσιμη μορφή, καθώς και διαθεσιμότητα των κατά παραγγελία (tailor made) στατιστικών στοιχείων στη διαδικτυακή πύλη της ΕΛΣΤΑΤ, με την προϋπόθεση της διασφάλισης του στατιστικού απορρήτου των στοιχείων.

Η ΕΛΣΤΑΤ στο πλαίσιο της συνεχούς προσπάθειας για τη μείωση του φόρτου απόκρισης των ερευνώμενων συμμετέχει στα έργα SIMSTAT and REDESIGN, και BIGD.

Το πιλοτικό πρόγραμμα SIMSTAT αποτελεί καινοτόμο προσέγγιση για την απλοποίηση του συστήματος συλλογής στοιχείων ενδοκοινοτικού εμπορίου αγαθών (Intrastat). Το πρόγραμμα αυτό προβλέπει τη συλλογή στοιχείων μόνο του ενδοκοινοτικού εμπορίου αποστολών για όλες τις χώρες, τα οποία θα ανταλλάσσονται μεταξύ των ενδιαφερομένων χωρών και στοχεύει στην κατάργηση συνολικά ή εν μέρει της συλλογής στοιχείων ενδοκοινοτικού εμπορίου αφίξεων. Αναμένεται να έχει σημαντική συμβολή στη μείωση του διοικητικού φόρτου των επιχειρήσεων, με παράλληλη διατήρηση της ποιότητας των στοιχείων, μέσω της ανταλλαγής μικροδεδομένων ενδοκοινοτικού εμπορίου μεταξύ των κρατών μελών και επαναχρησιμοποίησής τους.

Το πρόγραμμα “Re-design of Intrastat”, εξετάζει και άλλες εναλλακτικές μεθόδους μείωσης του φόρτου στις επιχειρήσεις στο πλαίσιο του ενδοκοινοτικού εμπορίου.

Το έργο BIG DATA έχει ως βασικό σκοπό τη διερεύνηση των πηγών μαζικών δεδομένων για την ενσωμάτωσή τους στην παραγωγή των επίσημων στατιστικών του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος.

Κατά την εφαρμογή του Οράματος 2020 θα πρέπει να αναπτυχθεί ένας αριθμός υποστηρικτικών πλαισίων που να καλύπτουν θέματα ποιότητας, μοντέλων και προτύπων πληροφόρησης, επιχειρησιακής αρχιτεκτονικής στο Ευρωπαϊκό Στατιστικό Σύστημα (ΕΣΣ), όπως επίσης σε οικονομικά και νομικά θέματα των μοντέλων συνεργασίας εντός του ΕΣΣ, που θα αποτελέσουν τα απαραίτητα εργαλεία για την είσοδο της Στατιστικής Υπηρεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Eurostat), των υπολοίπων ευρωπαϊκών στατιστικών Υπηρεσιών και της Ελληνικής Στατιστικής

Αρχής με πλήρη επιτυχία στην τρίτη δεκαετία του εικοστού πρώτου αιώνα για παραγωγή, ανάπτυξη, και διάχυση αξιόπιστων και ποιοτικών στατιστικών πληροφοριών.

3.3 Συμπερασματική κριτική της αξιοπιστίας των ελληνικών στατιστικών δεδομένων στο πλαίσιο του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος (ΕΛΣΣ) – Αξιολόγηση των νέων θεσμών

Η ιστορική περιπέτεια της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας μέσα από την έντονη κριτική και απαξία των δημοσιονομικών μεγεθών της χώρας από την Ευρωπαϊκή Ένωση αλλά και τη διεθνή κοινότητα, ανέδειξε την αδήριτη αναγκαιότητα θεσμοθέτησης κανόνων που να κατοχυρώνουν την ανεξάρτητη λειτουργία της, την επαγγελματική και λειτουργική ανεξαρτησία του επικεφαλής της Υπηρεσίας με πλήρη υιοθέτηση των μεθοδολογικών εργαλείων, προτύπων και καλών πρακτικών της Στατιστικής Υπηρεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Eurostat) αλλά και της Διεθνούς Στατιστικής Κοινότητας και των Διεθνών Οργανισμών.

Η εφαρμογή του νέου θεσμικού πλαισίου (ν.3832/2010), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, καθιερώνει πραγματικά μία ανεξάρτητη Στατιστική Υπηρεσία (ΕΛΣΤΑΤ) που ενσωματώνει τους ευρωπαϊκούς κανονισμούς και το ευρωπαϊκό κεκτημένο στο χώρο της Στατιστικής, εναρμονίζεται με τον Ευρωπαϊκό Στατιστικό Χάρτη και ενσωματώνει στις στατιστικές εργασίες τις αρχές του Κώδικα Ορθής Πρακτικής με πλήρη αποδοχή των καλών πρακτικών των Διεθνών Οργανισμών.

Η υιοθέτηση από την ελληνική έννομη τάξη με ισχύ νόμου, του κειμένου της Δέσμευσης Εμπιστοσύνης στις Στατιστικές (Commitment on Confidence in Statistics) που υπεγράφη από την Ελληνική Πολιτεία, ενδυναμώνει τον ανεξάρτητο ρόλο της ΕΛΣΤΑΤ απέναντι στην εκτελεστική εξουσία, αποδίδοντας αποφασιστικό ρόλο στην ανεξάρτητη Αρχή σε θέματα στατιστικού έργου και συμβάλει στην εμπέδωση κλίματος εμπιστοσύνης των χρηστών στις ελληνικές στατιστικές (Γνωμοδότηση του ESGAB/2015/271 Ελσίνκι 24-3-2015²³ για το πρωτόπορο παράδειγμα και το είδος

---

²³ Eurostat, (2015). *OPINION ESGAB/2015/271*, Helsinki 24 March 2015. Διαθέσιμο στη δ/νση http://ec.europa.eu/eurostat/documents/34693/344453/2015_271_opinion+on+Greek+developments_15+03+24_final/c8cab733-3351-41c1-b990-0171e07cc4c0 [Πρόσβαση 5 Σεπτεμβρίου 2017]

των μεταρρυθμίσεων και του εκσυγχρονισμού που έχει επιτευχθεί από την ΕΛΣΤΑΤ).

Για πρώτη φορά καθιερώνεται η δομή και λειτουργία του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος (ΕΛΣΣ), με πρωτεύοντα και καθοριστικό λόγο στον σχεδιασμό αλλά και την επικύρωση των στατιστικών δεδομένων από την ΕΛΣΤΑΤ, που αποτελεί τον επίσημο φορέα παραγωγής, ανάπτυξης και διάχυσης των στατιστικών πληροφοριών.

Έντονη κριτική έχει ασκηθεί από κοινωνικούς φορείς, σωματεία εργαζομένων, πολιτικούς φορείς, στις συνεχείς τροποποιήσεις του αρχικού στατιστικού νόμου με την κατάργηση του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) καθώς και της θέσης του αντιπροέδρου της Αρχής που προβλέπονταν στο αρχικό κείμενο, με αποτέλεσμα να δημιουργείται και να ενισχύεται η εντύπωση μετατροπής της διοίκησης της Υπηρεσίας σε «ενός ανδρός αρχή» με εμφιλοχώρηση στοιχείων αδιαφάνειας.

Θεωρούμε ότι η ύπαρξη Δ.Σ. με επιλογή μέσω αξιοκρατικών διαδικασιών, με διεθνή διαγωνισμό, όπως άλλωστε συμβαίνει και για την επιλογή του Προέδρου της Αρχής, επιστημόνων που διαθέτουν τα ανάλογα προσόντα, θωρακίζει τη λειτουργία της Ανεξάρτητης Αρχής, δημιουργεί συνθήκες διαφάνειας κατά τη λήψη των αποφάσεων που σχετίζονται με το στατιστικό έργο, και σφυρηλατεί το πλαίσιο της πλήρους αποδοχής της στην ελληνική κοινωνία.

Ο ρόλος του Δ.Σ. θα μπορούσε να είναι γνωμοδοτικός, με υποχρεωτική παροχή γνώμης για τα στατιστικά θέματα, αλλά όχι δεσμευτικός ως προς τη λήψη των τελικών αποφάσεων από τον Πρόεδρο της Αρχής, προς αποφυγήν καταστάσεων αφενός μεν, «αδυναμίας» λήψης αποφάσεων και αφετέρου δε, αποτελεσματικής λειτουργίας της Αρχής.

Τέλος, θα πρέπει να αναφερθεί ότι αποτελεί ύψιστη προτεραιότητα η ενίσχυση της ΕΛΣΤΑΤ με νέο εξειδικευμένο επιστημονικό δυναμικό που θα πλαισιώσει αρχικά και στη συνέχεια θα αντικαταστήσει το έμπειρο μεν αλλά γερασμένο πλέον δυναμικό της Υπηρεσίας, προκειμένου η Ελληνική Στατιστική Αρχή να ανταποκριθεί στις νέες προκλήσεις του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Οράματος 2020 και μετά.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Συνεργασία και διαλειτουργικότητα μεταξύ του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος (ΕΣΣ), του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος (ΕΛΣΣ) και των Διεθνών Οργανισμών

Π.Α.1 ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΦΟΡΕΙΣ: ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ (ΕΣΣ), (EUROSTAT ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΕΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ)

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ
<p>Στο πλαίσιο του ΕΣΣ η Eurostat με συμμετοχή των Εθνικών Στατιστικών Υπηρεσιών συμβάλει στην παραγωγή Κανονισμών, Οδηγιών, Αποφάσεων που εφαρμόζονται από τις Εθνικές Στατιστικές Υπηρεσίες, παρακολουθεί την εφαρμογή τους, κατευθύνει και συντονίζει το ευρωπαϊκό στατιστικό έργο, παρέχει εμπειρογνομosύνη στις Εθνικές Στατιστικές Υπηρεσίες.</p>	<p>Προτείνει την ανάπτυξη στατιστικών πολιτικών συμβάλλοντας με τα κράτη μέλη στην υλοποίησή τους με την ψήφιση Κανονισμών, Οδηγιών, Αποφάσεων και συμφωνίες κυρίων (gentlemen's agreements).</p> <p>Εκδίδει οδηγίες μεθοδολογικού περιεχομένου προς τα κράτη μέλη.</p> <p>Διενεργεί στατιστικές αποστολές για διαπίστωση δυσλειτουργιών του στατιστικού έργου.</p> <p>Παρέχει εμπειρογνομosύνη στα κράτη μέλη με αποστολή κλιμακίων εμπειρογνομomόνων.</p> <p>Λειτουργεί ομάδες εργασίας για την προώθηση του στατιστικού έργου σε επίπεδο, Προϊσταμένων Τμημάτων, Προϊσταμένων Δ/νσεων, Προϊσταμένων Γενικών Δ/νσεων και των Επικεφαλής των Στατιστικών Υπηρεσιών.</p>

Π.Α.2 ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΦΟΡΕΙΣ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ (ΕΛΣΤΑΤ)

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ
<p>Η ΕΛΣΤΑΤ αποτελεί τον επίσημο φορέα ανάπτυξης παραγωγής και διάχυσης των στατιστικών της χώρας.</p> <p>Συνεργάζεται με τους φορείς του ΕΛΣΣ (Υπουργεία, Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης, Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ), (Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ), ΤτΕ).</p> <p>Καταρτίζει μνημόνια συνεργασίας.</p> <p>Εκδίδει οδηγίες, συντονίζει, επιβλέπει και επικυρώνει τα στατιστικά στοιχεία που παράγουν, αναπτύσσουν και ανακοινώνουν οι φορείς του ΕΛΣΣ, σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον ελληνικό στατιστικό νόμο ν.3832/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, αλλά και την εφαρμογή των ευρωπαϊκών Κανονισμών, Οδηγιών, Αποφάσεων.</p>	<p>Παραγωγή, ανάπτυξη και διάχυση του στατιστικού προϊόντος μέσω κατανομής του στις αρμόδιες Δ/σεις της ΕΛΣΤΑΤ (κοινωνικές στατιστικές: Δ/ση Κοινωνικών Στατιστικών, διάχυση στατιστικών στοιχείων: Δ/ση Στατιστικής Πληροφόρησης και Εκδόσεων).</p> <p>Λειτουργεί ομάδα εργασίας εντός και εκτός της ΕΛΣΤΑΤ για την προώθηση των στατιστικών ερευνών.</p> <p>Υπογράφει μνημόνια συνεργασίας με φορείς εκτός της ΕΛΣΤΑΤ.</p> <p>Λειτουργεί ομάδα επικύρωσης των στατιστικών στοιχείων των φορέων του ΕΛΣΣ.</p> <p>Λειτουργεί Επιτροπή Στατιστικού Απορρήτου για αντιμετώπιση θεμάτων απορρήτου.</p> <p>Λειτουργεί ΟΕΔΠ για τον εσωτερικό έλεγχο του παραγόμενου από την Αρχή στατιστικού προϊόντος.</p> <p>Διενεργεί Σεμινάρια Επιμόρφωσης του προσωπικού εντός και εκτός Ελλάδας.</p> <p>Διενεργεί στατιστικές Ημερίδες (πχ. Ποιότητα στατιστικών δεδομένων).</p> <p>Διενεργεί Ετήσιο Συνέδριο Χρηστών των στατιστικών στοιχείων.</p>

Π.Α.3 ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΦΟΡΕΙΣ: ΦΟΡΕΙΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ (ΕΛΣΣ)

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ
<p>Παράγουν, αναπτύσσουν, ανακοινώνουν στατιστικά στοιχεία ως επίσημα μετά την επικύρωσή τους από την ΕΛΣΤΑΤ, ακολουθώντας τις οδηγίες της στο επίπεδο της συλλογής, παραγωγής και μεθοδολογικής προσέγγισης, σύμφωνα με την ευρωπαϊκή και εθνική στατιστική νομοθεσία.</p>	<p>Συγκρότηση εντός των Υπουργείων στατιστικών πυρήνων με ορισμό επικεφαλής στατιστικού «ανταποκριτή» ή υπευθύνου των στατιστικών εργασιών.</p> <p>Λειτουργία ομάδων εργασίας με την ΕΛΣΤΑΤ για αντιμετώπιση <i>ad hoc</i> στατιστικών θεμάτων.</p> <p>Συνδρομή της ΕΛΣΤΑΤ σε θέματα μεθοδολογίας ερευνών μέσω λειτουργίας ομάδας εργασίας.</p> <p>Υποβολή μέσω των στατιστικών υπευθύνων των φορέων του ΕΛΣΣ όλων των στατιστικών στοιχείων του φορέα για επικύρωση στην ΕΛΣΤΑΤ.</p>

Π.Α.4 ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΦΟΡΕΙΣ: ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ (ΟΟΣΑ, ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΟΗΕ, ΔΝΤ, ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ)

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ
Η συνεργασία με τους Διεθνείς Οργανισμούς, που αναπτύσσουν, παράγουν και διαχέουν στατιστικά στοιχεία, λαμβάνει χώρα μέσω της συμμετοχής της ΕΛΣΤΑΤ και των φορέων του ΕΛΣΣ σε ομάδες εργασίας και συμμετοχή σε Ημερίδες.	Συμμετοχή της ΕΛΣΤΑΤ σε Διεθνείς Οργανισμούς με παραγωγή, ανάπτυξη στατιστικών ερευνών και παροχή στατιστικών στοιχείων στους ανωτέρω Οργανισμούς, σύμφωνα με τα μεθοδολογικά πρότυπά τους και σε συντονισμό με τη Στατιστική Υπηρεσία της ΕΕ (Eurostat).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

Π.Β.1 Χρηματοδότηση των φορέων στους προμηθευτές αγαθών και υπηρεσιών υγείας (σε εκατ. ευρώ)

	2011	2012	2013	2014	2015	12/11 %	13/12 %	14/13 %	15/14 %
1.Χρηματοδότηση για δαπάνες υγείας (2+3+4)	18.835,7	16.780,9	15.058,5	14.130,9	14.731,9	-10,9%	-10,3%	-6,2%	4,3%
2.Χρηματοδότηση για δημόσια δαπάνη (2Α+2Β)	12.425,3	11.082,7	9.302,9	8.194,7	8.704,5	-10,8%	-16,1%	-11,9%	6,2%
Νοσοκομεία, Δομές νοσηλευτικής φροντίδας (ΗΡ.1, ΗΡ.2)	5.694,1	5.787,9	4.734,6	4.095,8	4.299,7	1,6%	-18,2%	-13,5%	5,0%
Φορείς εξωνοσοκομειακής φροντίδας (ΗΡ.3)	1.261,8	917,9	1.081,4	1.074,3	1.486,1	-27,3%	17,8%	-0,7%	38,3%
Έμποροι λιανικής και λοιποί φορείς (ΗΡ.4 έως ΗΡ.0)	5.469,4	4.376,9	3.486,8	3.024,6	2.918,7	-20,0%	-20,3%	-13,3%	-3,5%
2Α.Γενική Κυβέρνηση (εκτός ΟΚΑ) (ΗΦ.1.1)	4.202,2	5.046,4	4.603,1	4.176,5	4.459,5	20,1%	-8,8%	-9,3%	6,8%
Νοσοκομεία, Δομές νοσηλευτικής φροντίδας (ΗΡ.1, ΗΡ.2)	3.580,1	4.454,4	4.032,3	3575,6	3582,9	24,4%	-9,5%	-11,3%	0,2%
Φορείς εξωνοσοκομειακής φροντίδας (ΗΡ.3)	387,7	446,1	407,8	390,3	732,1	15,1%	-8,6%	-4,3%	87,6%
Έμποροι λιανικής και λοιποί φορείς (ΗΡ.4 έως ΗΡ.0)	234,4	145,9	162,9	210,6	144,5	-37,8%	11,7%	29,3%	-31,4%
2Β.ΟΚΑ (ΗΦ.1.2)*	8.223,1	6.036,3	4.699,8	4.018,2	4.245,0	-26,6%	-22,1%	-14,5%	5,6%
Νοσοκομεία, Δομές νοσηλευτικής φροντίδας (ΗΡ.1, ΗΡ.2)	2.114,0	1.333,5	702,3	520,2	716,8	-36,9%	-47,3%	-25,9%	37,8%
Φορείς εξωνοσοκομειακής φροντίδας (ΗΡ.3)	874,1	471,8	673,6	684,0	754,0	-46,0%	42,8%	-1,5%	10,2%
Έμποροι λιανικής και λοιποί φορείς (ΗΡ.4 έως ΗΡ.0)	5.235,0	4.231,0	3.323,9	2814,0	2774,2	-19,2%	-21,4%	15,3%	-1,4%
3.Ιδιωτικός τομέας (3Α+3Β)	6.357,9	5.644,6	5.616,2	5.737,8	5.765,4	-11,2%	-0,5%	2,2%	0,5%
Νοσοκομεία, Δομές νοσηλευτικής φροντίδας (ΗΡ.1, ΗΡ.2)	1.711,4	1.764,8	1.779,8	1.919,0	2.047,9	3,1%	0,8%	7,8%	6,7%
Φορείς εξωνοσοκομειακής φροντίδας (ΗΡ.3)	2.663,1	1.903,2	1.618,4	1.533,9	1.430,4	-28,5%	-15,0%	-5,2%	-6,7%
Έμποροι λιανικής και λοιποί φορείς (ΗΡ.4 έως ΗΡ.0)	1.983,4	1.976,6	2.218,1	2.284,9	2.287,1	-0,3%	12,2%	3,0%	0,1%

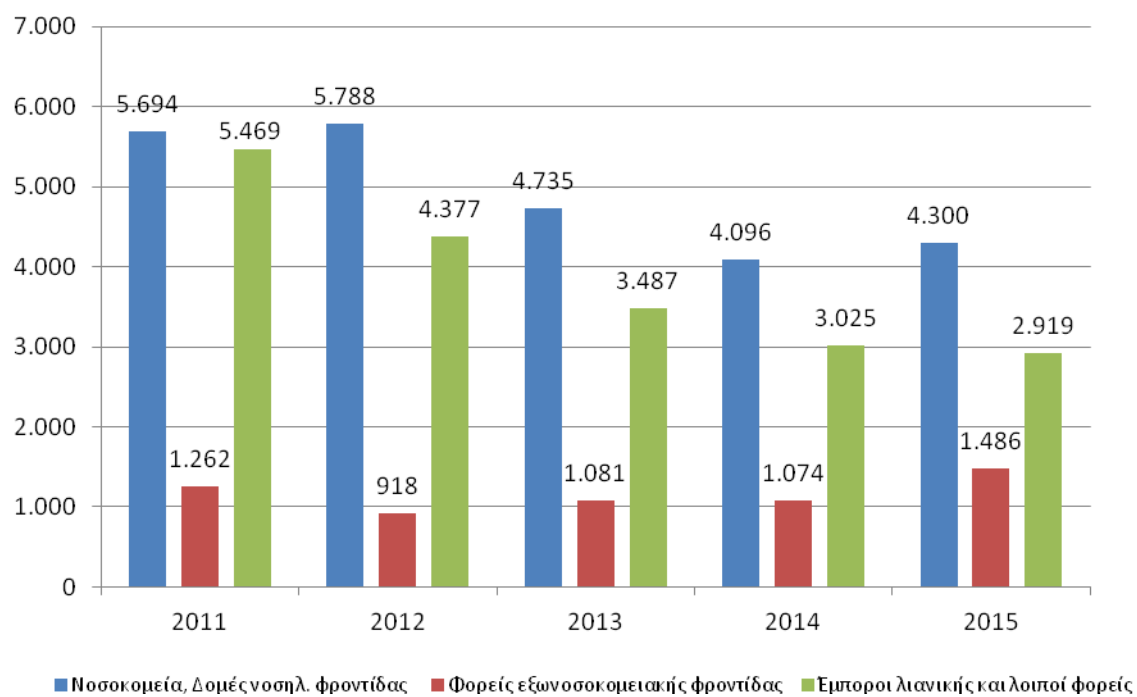
3Α.Ιδιωτική ασφάλιση (HF.2.1)	534,2	525,8	495,1	534,9	541,3	-1,6%	-5,8%	8,0%	1,2%
Νοσοκομεία, Δομές νοσηλευτικής φροντίδας (HP.1, HP.2)	379,6	377,2	358,2	395,1	394,1	-0,6%	-5,0%	10,3%	-0,3%
Φορείς εξωνοσοκομειακής φροντίδας (HP.3)	53,3	50,8	47,7	50,0	57,2	-4,6%	-6,2%	4,8%	14,4%
Έμποροι λιανικής και λοιποί φορείς (HP.4 έως HP.0)	101,3	97,7	89,2	89,8	90,0	-3,6%	-8,7%	0,7%	0,2%
3Β. Ιδιωτικές Πληρωμές (HF.3.1)	5.823,7	5.118,9	5.121,2	5.202,9	5.224,1	-12,1%	0,0%	1,6%	0,4%
Νοσοκομεία, Δομές νοσηλευτικής φροντίδας (HP.1, HP.2)	1.331,8	1.387,6	1.421,6	1523,9	1653,8	4,2%	2,5%	7,2%	8,5%
Φορείς εξωνοσοκομειακής φροντίδας (HP.3)	2.609,8	1.852,4	1.570,7	1483,9	1373,2	-29,0%	-15,2%	-5,5%	-7,5%
Έμποροι λιανικής και λοιποί φορείς (HP.4 έως HP.0)	1.882,1	1.878,9	2.128,9	2195,1	2197,1	-0,2%	13,3%	3,1%	0,1%
4.Λοιπές δαπάνες (HF.2.2, HF.2.3, HF.4, HF.0)	52,5	53,6	139,4	198,4	262,0	2,0%	160,1%	42,3%	32,1%

*Τα στοιχεία των ΟΚΑ έχουν αναθεωρηθεί λόγω μεθοδολογικής προσαρμογής που αφορά στην καταγραφή των στοιχείων σε δεδουλευμένη βάση.

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Δαπάνες Υγείας – Σύστημα Λογαριασμών Υγείας, 2015

Π.Β. Διάγραμμα 1
Κατανομή Χρηματοδότησης Δημοσίων Δαπανών Υγείας για τα έτη 2011-2015

(σε εκατ. ευρώ)

Πηγή : ΕΛΣΤΑΤ, Δαπάνες Υγείας – Σύστημα Λογαριασμών Υγείας, 2015

Π.Β.2 Χρηματοδότηση των υπηρεσιών υγείας ανά χρηματοδοτικό φορέα (σε εκατ. ευρώ)

	2011	2012	2013	2014	2015	12/11 %	13/12 %	14/13 %	15/14 %
1.Χρηματοδότηση δαπάνης υγείας (2+3+4) (HF.1.1-HF.4) σε :	18.835,7	16.780,9	15.058,5	14.130,9	14.731,9	-10,9%	-10,3%	-6,2%	4,3%
Υπηρεσίες περίθαλψης, αποκατάστασης (HC.1,HC.2,HC.3)	11.142,3	10.242,9	9.209,7	8.677,3	9396,9	-8,1%	-10,1%	-5,8%	8,3%
Επικουρικές υπηρεσίες υγειονομικής φροντίδας (HC.4)	829,2	686,2	833,1	666,4	586,4	-17,2%	21,4%	-20,0%	-12,0%
Διάθεση προϊόντων σε εξω-νοσοκομειακούς ασθενείς (HC.5)	6.228,1	5.246,5	4.433,1	4.109,0	4169,1	-15,8%	-15,5%	-7,3%	1,5%
Διοίκηση τομέα υγείας, κλπ (HC.6-HC.0)	636,0	605,4	582,6	678,2	579,5	-4,8%	-3,8%	16,4%	-14,6%
2.Χρηματοδότηση δημόσιας δαπάνης (2Α+2Β) (HF.1.1,HF.1.2)	12.425,2	11.082,7	9.302,9	8.194,7	8704,5	-10,8%	-16,1%	-11,9%	6,2%
Υπηρεσίες περίθαλψης, αποκατάστασης (HC.1,HC.2,HC.3)	6.710,5	6.517,2	5.668,5	5.021,4	5666,5	-2,9%	-13,0%	-11,4%	12,8%
Επικουρικές υπηρεσίες υγειονομικής φροντίδας (HC.4)	490,5	360,0	489,1	368,1	305,1	-26,6%	35,9%	-24,7%	-17,1%
Διάθεση προϊόντων σε εξω-νοσοκομειακούς ασθενείς (HC.5)	4.684,7	3.693,8	2.648,2	2.212,2	2253,3	-21,2%	-28,3%	-16,5%	1,9%
Διοίκηση τομέα υγείας, κλπ (HC.6-HC.0)	539,5	511,8	497,1	593,0	479,6	-5,1%	-2,9%	19,3%	-19,1%
2Α.Χρηματοδότηση από την Κεντρική Κυβέρνηση (εκτός ΟΚΑ) (HF.1.1)	4.202,2	5.046,4	4.603,1	4.176,5	4459,5	20,1%	-8,8%	-9,3%	6,8%
Υπηρεσίες περίθαλψης, αποκατάστασης (HC.1,HC.2,HC.3)	3.815,1	4.746,0	4318,37	3819,7	4177,2	24,4%	-9,0%	-11,5%	9,4%
Επικουρικές υπηρεσίες υγειονομικής φροντίδας (HC.4)	109,6	85,9	59,87	57,5	62,4	-21,7%	-30,3%	-4,0%	8,5%
Διάθεση προϊόντων σε εξω-νοσοκομειακούς ασθενείς (HC.5)	18,1	10,3	10,78	11,5	13,3	-43,1%	4,9%	6,7%	15,7%
Διοίκηση τομέα υγείας, κλπ (HC.6-HC.0)	259,4	204,3	214,09	287,8	206,6	-21,2%	4,8%	34,4%	-28,2%
2Β.Χρηματοδότηση από τους ΟΚΑ (HF.1.2)*	8.223,0	6.036,3	4.699,8	4.018,2	4245,0	-26,6%	-22,1%	-14,5%	5,6%

Υπηρεσίες περίθαλψης, αποκατάστασης (HC.1,HC.2,HC.3)	2.895,4	1.771,2	1350,1	1201,7	1489,3	-38,8%	-23,8%	-11,0%	23,9%
Επικουρικές υπηρεσίες υγειονομικής φροντίδας (HC.4)	380,9	274,1	429,27	310,6	242,7	-28,0%	56,6%	-27,6%	-21,9%
Διάθεση προϊόντων σε εξω-νοσοκομειακούς ασθενείς (HC.5)	4.666,6	3.683,5	2637,4	2200,7	2240,0	-21,1%	-28,4%	-16,6%	1,8%
Διοίκηση τομέα υγείας, κλπ (HC.6-HC.0)	280,1	307,5	283,0	305,2	273,0	9,8%	-8,0%	7,8%	-10,6%
3.Ιδιωτικός τομέας (3Α+3Β) (HF.2.1,HF.3.1)	6.357,9	5.644,5	5.616,2	5.737,8	5765,4	-11,2%	-0,5%	2,2%	0,5%
Υπηρεσίες περίθαλψης, αποκατάστασης (HC.1,HC.2,HC.3)	4.383,1	3.675,6	3.405,5	3.460,9	3486,4	-16,1%	-7,3%	1,6%	0,7%
Επικουρικές υπηρεσίες υγειονομικής φροντίδας (HC.4)	338,7	326,2	343,9	298,3	281,3	-3,7%	5,4%	-13,3%	-5,7%
Διάθεση προϊόντων σε εξω-νοσοκομειακούς ασθενείς (HC.5)	1.543,4	1.552,7	1.784,9	1.896,8	1915,8	0,6%	15,0%	6,3%	1,0%
Διοίκηση τομέα υγείας, κλπ (HC.6-HC.0)	92,7	90,0	81,9	81,8	81,9	-2,9%	-9,0%	-0,1%	0,1%
3Α.Χρηματοδότηση από την Ιδιωτική Ασφάλιση (HF.2.1)	534,2	525,7	495,1	534,9	541,3	-1,6%	-5,8%	8,0%	1,2%
Υπηρεσίες περίθαλψης, αποκατάστασης (HC.1,HC.2,HC.3)	441,5	435,7	413,172	453,1	459,4	-1,3%	-5,2%	9,7%	1,4%
Διοίκηση τομέα υγείας, κλπ (HC.6-HC.0)	92,7	90,0	81,8883	81,8	81,9	-2,9%	-9,0%	-0,1%	0,1%
3Β.Χρηματοδότηση μέσω πληρωμών νοικοκυριών (HF.3.1)	5.823,7	5.118,9	5.121,2	5.202,9	5224,1	-12,1%	0,0%	1,6%	0,4%
Υπηρεσίες περίθαλψης, αποκατάστασης (HC.1,HC.2,HC.3)	3.941,6	3.239,9	2992,29	3007,8	3027,0	-17,8%	-7,6%	0,5%	0,6%
Επικουρικές υπηρεσίες υγειονομικής φροντίδας (HC.4)	338,7	326,2	343,943	298,3	281,3	-3,7%	5,4%	-13,3%	-5,7%
Διάθεση προϊόντων σε εξω-νοσοκομειακούς ασθενείς (HC.5)	1.543,4	1.552,7	1784,94	1896,8	1915,8	0,6%	15,0%	6,3%	1,0%
4.Χρηματοδότηση από λοιπούς φορείς (HF.2.2,HF.2.3,HF.4)	52,5	53,7	139,4	198,4	262,0	2,2%	159,6%	42,3%	32,1%

Υπηρεσίες περίθαλψης, αποκατάστασης (HC.1,HC.2,HC.3)	48,7	50,1	135,8	195	244,0	2,8%	171,1%	43,6%	25,1%
Διοίκηση τομέα υγείας, κλπ (HC.6-HC.0)	3,8	3,6	3,6	3,4	18,0	-5,3%	0,0%	-5,6%	429,4%

*Τα στοιχεία των ΟΚΑ έχουν αναθεωρηθεί λόγω μεθοδολογικής προσαρμογής που αφορά στην καταγραφή των στοιχείων σε δεδουλευμένη βάση.

Πηγή : ΕΛΣΤΑΤ, Δαπάνες Υγείας – Σύστημα Λογαριασμών Υγείας, 2015

Π.Β.3 Κατεύθυνση της χρηματοδότησης της υγειονομικής δαπάνης ανά προμηθευτή υγείας και ανά υγειονομική δραστηριότητα (σε εκατ. ευρώ)

	2011	2012	2013	2014	2015	12/11 %	13/12 %	14/13 %	15/14 %
Σύνολο προμηθευτών υγείας (HP.1-HP.9)	18.835,7	16.780,9	15.058,5	14.130,9	14.731,9	-10,9%	-10,3%	-6,2%	4,3%
Υπηρεσίες περιθαλψης, αποκατάστασης (HC.1,HC.2,HC.3)	11.142,3	10.243,5	9.209,6	8.677,3	9.396,9	-8,1%	-10,1%	-5,8%	8,3%
Επικουρικές υπηρεσίες υγειονομικής φροντίδας (HC.4)	831,6	687,3	833,1	666,4	586,4	-17,4%	21,2%	-20,0%	-12,0%
Διάθεση προϊόντων σε εξωνοσοκ/κους ασθενείς (HC.5)	6.225,8	5.245,4	4.433,2	4.108,9	4.169,1	-15,7%	-15,5%	-7,3%	1,5%
Διοίκηση τομέα υγείας, κλπ (HC.6-HC.0)	635,9	604,7	582,5	678,3	579,5	-4,9%	-3,7%	16,4%	-14,6%
Νοσοκομεία (HP.1)	7.290,2	7.497,3	6.463,1	5.909,5	6.235,0	2,8%	-13,8%	-8,6%	5,5%
Υπηρεσίες περιθαλψης, αποκατάστασης (HC.1,HC.2,HC.3)	7.241,4	7.492,5	6.455,0	5.909,1	6.235,0	3,5%	-13,8%	-8,5%	5,5%
Επικουρικές υπηρεσίες υγειονομικής φροντίδας (HC.4)	12,1	4,8	8,1	0,4	0,0	-60,3%	69,2%	-95,1%	-
Διάθεση προϊόντων σε εξωνοσοκ/κους ασθενείς (HC.5)	36,7	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-	-	-
Διοίκηση τομέα υγείας, κλπ (HC.6-HC.0)	0,02	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-	-	-
Δομές νοσηλευτικής φροντίδας (HP.2)	129,1	81,5	62,4	117,7	122,9	-36,9%	-23,4%	88,5%	4,4%
Υπηρεσίες περιθαλψης, αποκατ/σης (HC.1,HC.2,HC.3)	129,1	81,5	62,4	117,7	122,9	-36,9%	-23,4%	88,5%	4,4%
Φορείς εξωνοσοκομειακής φροντίδας (HP.3)	3.963,4	2.849,0	2.828,0	2.794,0	3.168,2	-28,1%	-0,7%	-1,2%	13,4%
Υπηρεσίες περιθαλψης, αποκατάστασης (HC.1,HC.2,HC.3)	3.743,3	2.651,3	2.655,7	2.622,1	3.011,6	-29,2%	0,2%	-1,3%	14,9%
Επικουρικές υπηρεσίες υγειονομικής φροντίδας (HC.4)	67,9	56,4	47,6	20,1	19,2	-16,9%	-15,6%	-57,8%	-4,5%
Διοίκηση τομέα υγείας, κλπ (HC.6-HC.0)	152,2	141,3	124,7	151,8	137,4	-7,2%	-11,7%	21,7%	-9,5%
Προμηθευτές βοηθητικών	749,3	624,9	777,4	645,9	567,2	-16,6%	24,4%	-16,9%	-12,2%

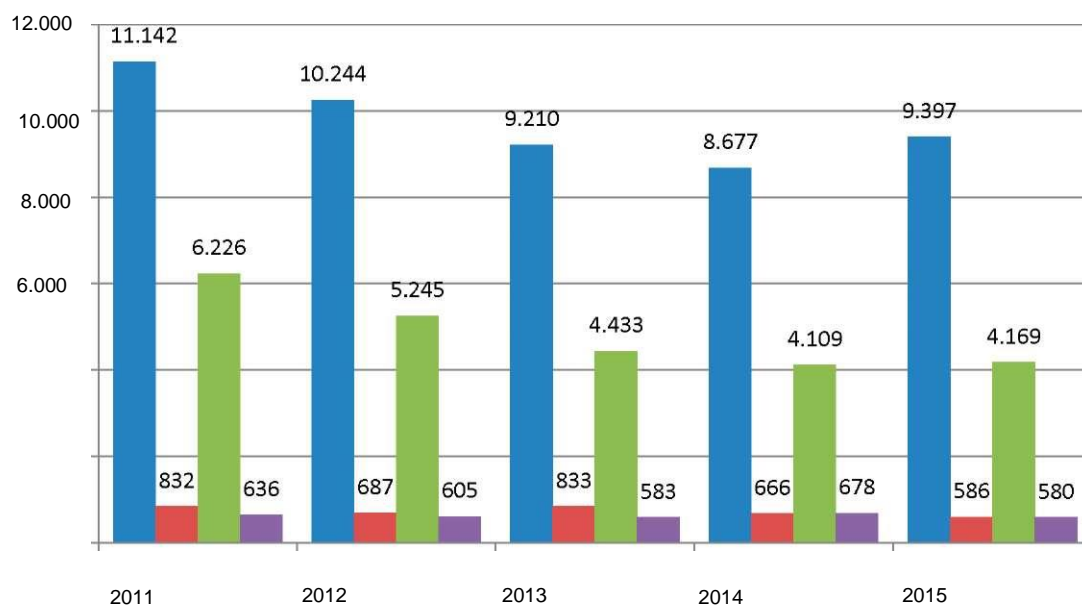
υπηρεσιών (HP.4)									
Διάθεση προϊόντων σε εξωνοσοκ/κους ασθενείς (HC.4)	749,3	624,9	777,4	645,9	567,2	-16,6%	24,4%	-16,9%	-12,2%
Έμποροι λιανικής (HP.5)	6.189,1	5.245,4	4.433,2	4.108,9	4.169,1	-15,2%	-15,5%	-7,3%	1,5%
Διάθεση προϊόντων σε εξωνοσοκ/κους ασθενείς (HC.5)	6.189,1	5.245,4	4.433,2	4.108,9	4.169,1	-15,2%	-15,5%	-7,3%	1,5%
Φορείς διοίκησης δημόσιας υγείας και λοιποί φορείς (HP.6-HP.9)	514,5	482,8	494,3	554,9	469,5	-6,2%	2,4%	12,3%	-15,4%
Υπηρεσίες περιθάλψης, αποκατάστασης (HC.1,HC.2,HC.3)	28,5	18,2	36,5	28,4	27,4	-36,1%	100,5%	-22,2%	-3,5%
Διάθεση προϊόντων σε εξωνοσοκ/κους ασθενείς (HC.4,HC.5)	2,3	1,2	0,0	0,0	0,0	-47,8%	-	-	-
Διοίκηση τομέα υγείας, κλπ (HC.6-HC.0)	483,7	463,4	457,8	526,5	442,1	-4,2%	-1,2%	15,0%	-16,0%

Πηγή : ΕΛΣΤΑΤ, Δαπάνες Υγείας – Σύστημα Λογαριασμών Υγείας, 2015

Π.Β Διάγραμμα 2

Χρηματοδότηση Υγειονομικής Δαπάνης ανά Υγειονομική Δραστηριότητα για τα έτη 2011-2015

(σε εκατ. ευρώ)

Πηγή : ΕΛΣΤΑΤ, Δαπάνες Υγείας - Σύστημα Λογαριασμών Υγείας, 2015

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική

Eurostat, (2010), *Έκθεση σχετικά με τις μεθοδολογικές επισκέψεις στην Ελλάδα το έτος 2010 στο πλαίσιο της ΔΥΕ*, Λουξεμβούργο.

Eurostat, (2011), *Κώδικας Ορθής Πρακτικής για τις Ευρωπαϊκές Στατιστικές*, Λουξεμβούργο.

Βουλή των Ελλήνων, (2012), *Πόρισμα της Εξεταστικής Επιτροπής «σχετικά με το έλλειμμα του 2009 και τους παράγοντες, που οδήγησαν στην αμφισβήτηση των ελληνικών στατιστικών στοιχείων»*, Αθήνα.

ΓΓ ΕΣΥΕ, (1986), *«Σύσταση Γενικής Γραμματείας Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος (Ε.Σ.Υ.Ε.)»*, Π.Δ. 224/1986, ΦΕΚ Α' 91.

ΕΛΣΤΑΤ, (2010), *«Ορισμός των φορέων του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος»*, Απόφαση υπ' αριθ. 9908/Β2-1069/28.9.2010, ΦΕΚ1629/Β'/11.10.2010, όπως τροποποιήθηκε από την υπ' αριθ. 9639/Β2-850/18.11.2016 όμοια απόφαση.

ΕΛΣΤΑΤ, (2010), *«Ορισμός των εθνικών Αρχών του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος»* Απόφαση υπ' αριθ. 9909/Β2-1070/28.9.2010, ΦΕΚ1629/Β'/11.10.2010, όπως τροποποιήθηκε από την υπ' αριθ. 9638/Β2-849/18.11.2016 όμοια απόφαση.

ΕΛΣΤΑΤ, (2010), *«Ελληνικό Στατιστικό Σύστημα (ΕΛΣΣ) Σύσταση της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ) ως Ανεξάρτητης Αρχής»*, Νόμος 3832/2010, ΦΕΚ 38/Α'/9.3.2010.

ΕΛΣΤΑΤ, (2012), *Κανονισμός Λειτουργίας και Διαχείρισης της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ)*, ΦΕΚ 2390/τ.Β'/28-8-2012, Πειραιάς.

ΕΛΣΤΑΤ, (2013), *Πολιτική Ποιότητας*, Πειραιάς.

ΕΛΣΤΑΤ, (2015), *Παρουσίαση των αρχών και διαδικασιών για την πιστοποίηση των στατιστικών των φορέων του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος*, Πειραιάς.

ΕΛΣΤΑΤ, (2016), *Κανονισμός Στατιστικών Υποχρεώσεων των φορέων του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος*, ΦΕΚ 4083/τ.Β'/20.12.2016, Πειραιάς.

ΕΛΣΤΑΤ, (2016), *Ελληνικό Στατιστικό Πρόγραμμα 2017-2019*, ΦΕΚ 979/τ.Β΄/2016, Πειραιάς.

ΕΛΣΤΑΤ, (2016), *Ετήσιο Στατιστικό Πρόγραμμα 2017*, Πειραιάς.

ΕΛΣΤΑΤ, (2017), *Οδηγίες Ποιότητας*, Πειραιάς.

ΕΣΥΕ, (1956), «*Περί Οργανώσεως της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος*», Ν.Δ. 3627/1956, ΦΕΚ Α΄ 278.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, (2010), *Έκθεση για τα στατιστικά στοιχεία δημοσίου ελλείμματος και χρέους της Ελλάδας*, COM (2010) 1 final, Βρυξέλλες.

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Συμβούλιο, (1996), *Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2223/1996 περί του ευρωπαϊκού συστήματος εθνικών και περιφερειακών λογαριασμών της Κοινότητας*, όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 549/2013 για το ευρωπαϊκό σύστημα εθνικών και περιφερειακών λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Βρυξέλλες.

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Συμβούλιο, (2008), *Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1338/2008 σχετικά με τις κοινοτικές στατιστικές στους τομείς της δημόσιας υγείας και της υγείας και ασφάλειας και του Εφαρμοστικού Κανονισμού αυτού (ΕΕ) 2015/359 της Επιτροπής όσον αφορά τις στατιστικές για τις δαπάνες και τη χρηματοδότηση της υγειονομικής περίθαλψης*. Βρυξέλλες.

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Συμβούλιο, (2009), *Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 223/2009 για τις Ευρωπαϊκές Στατιστικές*, όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό 2015/759, Βρυξέλλες.

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Συμβούλιο, (2013), *Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 99/2013 της 15ης Ιανουαρίου 2013, για το ευρωπαϊκό στατιστικό πρόγραμμα 2013-2017*, Βρυξέλλες.

Λαδή, Σ. & Νταλάκου, Β. (2017), *Ανάλυση Δημόσιας Πολιτικής*, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα.

Ναπολέον Μαραβέγιας (επ.) (2016), *Ευρωπαϊκή Ένωση. Δημιουργία, εξέλιξη, προοπτικές*, Εκδόσεις Κριτική, Αθήνα.

Παπάζογλου, Μ.Γ. (2010), *Εξευρωπαϊσμός και δημοκρατικά ελλείμματα. Η έννοια της 'κρίσης νομιμοποίησης'*, ΕΛΙΑΜΕΠ, Αθήνα.

Υπουργείο Οικονομικών, (2012), «*Ρυθμίσεις συνταξιοδοτικού περιεχομένου και άλλες επείγουσες ρυθμίσεις εφαρμογής του Μνημονίου Συνεννόησης του ν. 4046/2012, Δέσμευση της Ελληνικής Δημοκρατίας για την Εμπιστοσύνη στις Στατιστικές*», Ν.4051/2012, ΦΕΚ 40/τ.Α'/29-2-2012.

Ξενόγλωσση

Bach, T., Ruffing, E. and Yesilkagit, K. (2015), "*The Differential Empowering Effects of Europeanization on the Autonomy of National Agencies*", *Governance*, 28: 285–304.

Bach, Tobias, and Werner Jann. (2010), "*Animals in the Administrative Zoo: Organizational Change and Agency Autonomy in Germany*", *International Review of Administrative Sciences* 76 (3): 443–468.

Börzel, Tanja A., and Thomas Risse. (2000), "*When Europe Hits Home: Europeanization and Domestic Change*", *European Integration Online Papers* 4 (15).

Christensen, Tom, and Per Lægreid. (2003), *New Public Management: The Transformation of Ideas and Practice*, Aldershot: Ashgate.

Egeberg, Morten. (1999), "*Transcending Intergovernmentalism? Identity and Role Perceptions of National Officials in EU Decision-Making*", *Journal of European Public Policy* 6 (3): 456–474.

Egeberg, Morten, and Jarle Trondal. (1999), "*Differentiated Integration in Europe: The Case of EEA Country, Norway*", *Journal of Common Market Studies* 37 (1): 133–142.

Geuijen, Karin, Paul t' Hart, Sebastiaan Princen, and Kutsal Yesilkagit. (2008), *The New Eurocrats: National Civil Servants in EU Policy-Making*, Amsterdam: Amsterdam University Press.

Héritier, Adrienne, Christoph Knill, and Susanne Mingers. (1996), *Ringing the Changes in Europe. Regulatory Competition and the Transformation of the State*, Berlin: de Gruyter.

Hofmann, Herwig, and Alexander Türk. (2007), 'The Development of Integrated Administration in the EU and its Consequences,' *European Law Journal* 13 (2):253-271.

Knill, Christoph. (2001), *The Europeanisation of National Administrations: Patterns of Institutional Change and Persistence*, Cambridge: Cambridge University Press.

Olsen, Johan. (2002), 'The Many Faces of Europeanization', *Journal of Common Market Studies* 40 (5): 921-952.

Page, Edward, and Linda Wouters. (1995), "The Europeanization of National Bureaucracies." In *Bureaucracy in the Modern State: Introduction to Comparative Public Administration*, ed. Jon Pierre. Aldershot: Edward Elgar.

Pollitt, Christopher, and Geert Bouckaert. (2011), *Public Management Reform. A Comparative Analysis: New Public Management, Governance, and the Neo-Weberian State*, Oxford: Oxford University Press.

Radaelli, Claudio. (2003), "The Europeanization of Public Policy", In *The Politics of Europeanization*, ed. Kevin Featherstone and Claudio Radaelli, Oxford: Oxford University Press, 27–56.

Sandholtz, Wayne. (1996), "Membership Matters: Limits of the Functional Approach to European Institutions", *Journal of Common Market Studies* 34 (3): 403–429.

Schmidt, V.A. (2006), "Procedural democracy in the EU: the europeanization of national and sectoral policy-making processes", *Journal of European Public Policy*, 13(5):670-691.

Schmidt, V.A. & Radaelli, C. (2004), 'Policy change and discourse in Europe: conceptual and methodological issues', *West European Politics*, 27(2):183-210.

Verhoest, Koen, Paul Roness, Bram Verschuere, Kristin Rubecksen, and Muiris MacCarthaigh. (2010), *Autonomy and Control of State Agencies, Comparing States and Agencies*, Houndmills, Hampshire: Palgrave Macmillan.

Versluis, Esther. (2008), “*The Achilles’ Heel of European Regulation. National Administrative Styles and the Commission’s Neglect of Practical Implementation*”, in *International Organizations and Implementation, Enforcers, Managers, Authorities?* ed. Jutta Joachim, Bob Reinalda, and Bertjan Verbeek, London: Routledge, 120–134.

Yesilkagit, Kutsal, and Sandra van Thiel. (2008), “*Political Influence and Bureaucratic Autonomy*”, *Public Organization Review* 8 (2): 137–153.

Διαδικτυακοί Τόποι / Ιστοσελίδες

Eurostat, (2012). *Commitment on Confidence in Statistics*, Official Journal of the European Union L 251/49. Διαθέσιμο στη δ/ση <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32012D0504&rid=1> [Πρόσβαση 28 Ιουλίου 2017].

Eurostat, (2015). *OPINION ESGAB/2015/271*, Helsinki 24 March 2015. Διαθέσιμο στη δ/ση http://ec.europa.eu/eurostat/documents/34693/344453/2015_271_opinion+on+Greek+developments_15+03+24_final/c8c [Πρόσβαση 5 Σεπτεμβρίου 2017]

Eurostat, (2015). *Quality Assurance Framework of the European Statistical System*. Διαθέσιμο στη δ/ση <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/64157/4392716/ESS-QAF-V1-2final.pdf/bbf5970c-1adf-46c8-afc3-58ce177a0646> [Πρόσβαση 25 Ιουλίου 2017].

Eurostat, (2015). *Peer Review Report*. Διαθέσιμο στη δ/ση <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/64157/4372828/2015-EL-Report/488eadf4-da69-40db-b48b-884c6ac4937c> [Πρόσβαση 28 Ιουλίου 2017].

Eurostat, (2017). *ESS Vision 2020*. Διαθέσιμο στη δ/ση <http://ec.europa.eu/eurostat/web/ess/about-us/ess-vision-2020> [Πρόσβαση 30 Αυγούστου 2017].

Eurostat, (2017). *ESS Vision 2020 / Implementation portfolio*. Διαθέσιμο στη δ/ση <http://ec.europa.eu/eurostat/web/ess/about-us/ess-vision-2020/implementation-portfolio> [Πρόσβαση 31 Αυγούστου 2017].

EUR-Lex, Πρόσβαση στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, (2013), *Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 99/2013*, Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 39/12. Διαθέσιμο στη διεύθυνση <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R0099&from=EL> [Πρόσβαση 30 Αυγούστου 2017].

OECD, (2000). *A System of Health Account*. Διαθέσιμο στη δ/ση <https://www.oecd.org/els/health-systems/1841456.pdf> [Πρόσβαση 28 Ιουλίου 2017]

ΕΛΣΤΑΤ, (2015). *Επιθεώρηση ομοτίμων*. Διαθέσιμο στη δ/ση <http://www.statistics.gr/peer-review> [Πρόσβαση 24 Αυγούστου 2017].

ΕΛΣΤΑΤ, (2013). *Πολιτική Ποιότητας*. Πειραιάς. Διαθέσιμο στη δ/ση <http://www.statistics.gr/documents/20181/9b4d2860-539c-4e94-8e69-71794e08d636> [Πρόσβαση 22 Αυγούστου 2017]

ΕΛΣΤΑΤ, (2015). *Παρουσίαση των αρχών και διαδικασιών για την πιστοποίηση των στατιστικών των φορέων του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος*. Διαθέσιμο στη δ/ση http://www.statistics.gr/documents/20181/1196143/Principles_ELSS_GR.pdf/cc491020-757a-4882-8a27-ca50a821fa5c [Πρόσβαση 25 Αυγούστου 2017].

ΕΛΣΤΑΤ, (2017). *Οδηγίες Ποιότητας*. Πειραιάς. Διαθέσιμο στη δ/ση http://www.statistics.gr/documents/20181/1609796/ELSTAT_Quality_Instructions_G R.pdf/8dcbe807-4d67-4e4a-8405-9e4a9fc11fef [Πρόσβαση 22 Αυγούστου 2017]

ΕΛΣΤΑΤ, (2017). *Σύστημα Λογαριασμών Υγείας 2015*. Διαθέσιμο στη δ/ση <http://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SHE35/> [Πρόσβαση 28 Ιουλίου 2017]